

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

SUSIVENIJUSIŲ TAUTŲ koalicija Vokietiją nugalėti sklandžiau veikia negu pastangos pokarinį pasaulį nustatyti. Skerspinių šaltinis — Rusija. Rusai, regis, gana ištikimai pildo Teherane duotus karo pažadus, bet politiniai visur stoja skersai kelio Atlanto Carterio kilnių principų dvasiai ir kitų taktinių pargindiniam norams.

Pavyzdžiui, nėra abejojimo, Amerikos valdžia ir visuomenė remia nepriklausomos Lietuvos atsteigimą, bet Maskva nei nago judimui nepakrustelėjo sugrįžti prie Lenino anti-imperialistinių principų ir Stalino-Molotovo iškilmingų pažadų nesovietinti Lietuvos ir jos kaimynių Pabaltijyje.

Lenkams bent žodžiais žadama "laisvė ir demokratine" Lenkija, bet vargšai Lietuvai nežadama nei laisvės, nei demokratijos — principų kuriais grindžiama Amerikos ir Anglijos gyvenimas, kuriuos Lietuvos tauta myli kaip savo gyvybę.

TAIP LIETUVIO, taip daugelio mažų Rytų Europos tautų viltis pamušo liudnas laikino Rusams nusileidimo faktas. Čekoslovakai pasirašė su Maskva sutartį, kuriai Anglija ilgokai priešinosi, ir kuri palaidojo Čekoslovakijos-Lenkijos federacijos idėją.

Maskvos "Lenkų Komitetas" nugalė Londono Anglų ir Amerikų pripažintą teisingą Lenkijos vyriausybę. Jugoslavijoje Tito (bolševikų tikra "titė") baigia išstumti Anglų ir Amerikų remtą Michailovičių.

Maskva nesutartė su Anglija ir Amerika nei pažiūrose ir Italų Badoglio, ar Prancūzų De Gaulle valdžias, kaip matyti, nesutaria pažiūrose kas daryti su nugalėta Vokietija. Vietu žodžių, darosi išvada kad Rusai nei Anglų ir Amerikų nuosirdus taktininkai bet griežti politiniai prieštai.

Ir ne vienas rimtas dalykų stebėtojas persergsti, jei Rusai savo vienašalių sprendimo budį nepakeis tai sukelia prieš save pyktį, kuris, gali būti, išsilies net karu prieš Maskvą. Europa nekenktė Vokiečių diktatūros. Kodel Rusų diktatūra jai turėtų būti malonesnė ir priimtinesnė?

KAS NUTIKO SVYRUOSE? Musų laikraščiuose tilpo Washingtono datuota žinia skelbus: "Svyruose įvykęs Lietuvos pogromas esąs ženklingas". Svyrai yra miestelis Vilniaus krašte, kuris, neaišku ar inėjo į taip vadinamą Tarybinę Lietuvos Respubliką ar ne. Pirm šio karo jis buvo Lenkų valstybėje. Žinia nesako kas pogromą surengė ir kokiomis sąlygomis. Spėti tenka, tai Rusai. Butų svarbu žinoti šio įvykio visas smulkmenas, nes jos duotų spėti ar Rusai, užimdami Lietuvį žemes, kartos savo 1940 metų žveržimą ir žiaurią politiką, ar bus paveikti United Nations kilniais politinės doros principais. Kas nutiko Svyruose?

LIETUVOS traginga buklė išjudino Lietuvius Amerikoje. Valstybės Departamentą atlanke Lietuvos Atstovas žadeikis ir pareiškė viltį kad, galiausiai, laimėsia United Nations siekiai.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro Valdyba tuoj po to pa-

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

No. 32

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO RUGP. AUGUST 4, 1944

Kaunas Paimtas. Visa Lietuva Sovietų Vergijoj

U. S. JEGOS ARTEJA Į PRARASTAS FILIPINŲ SALAS

Amerikos jėgos įsiverždamos į patį šiaurinį galą Dutch New Guinejos, prisiartinio tik per 600 mylių nuo Filipinų salų, apie poros valandų kelionės lėktuvais. Tuomi nukirsta tukstančiams Japonų kareivių susisiekimas ir pabėgimas iš tos salos pietuose.

Apie 250,000 Japonų atsidūrė pražuties pavojuje. Marianų salų užėmė Amerikiečiai išmušė 30,000 Japonų.

Guam sala taip pat jau pusiau nuo Japonų atimta, ten užkirsta pabėgimas 15 000 Japonų.

Karolinų salų vandenuose Amerikos lėktuvai nuskandino 10 Japonų laivų su reikmenimis.

Per Liepos mėnesį Japonams nuskandinta 50 laivų nuo įsiveržimo į Marianų salas.

Liepos 29, Amerikos superbomberiai B-29 dienos metu atakavo Japonų didžiausias industrijas Mukdeno srityje, rytinėje Mandžurijoje, ko Japonai nesitiki. Padaryta didelių si nuostoliai. Negryžo vienas lėktuvas.

ITALIJOJE, Alijantų armija prisiartinio jau netoli Florencijos, užimant svarbią kalnų sritį. Patys Vokiečiai paskelbė Florenciją atviru miestu, todėl miestas dar nebombarduojamas, laukiama ar Vokiečiai iš jo pasitrauks.

Iš Berlio praneša jog Vokiečiai pasitraukė iš Pissos, norėdami palikti Pasvirus Bokštą, tą istorišką senovės pastatą, nuo sugriovimo. Tuo tarpu Alijantai dar jaučia Vokiečius esant tame mieste.

Bažnyčioje užmušta 40. Amerikiečiai užėmė Italijos miesteli San Miniato, inėjo į bažnyčia rado apie 200 žmonių sužeistų ir 40 užmuštų — žuvo nuo pasitraukiančių Vokiečių užtaisvto sprogimo. Jie suvarė Italų ir bažnyčią sakdami Amerikiečiai nešauda į bažnyčias, ir žmonėms suėjus. Pradėjo srovinėti užtaisvto minos.

siuntė Prezidentui Rooseveltui atitinkamą memorandumą Lietuvos reikalu.

Departmentą atlanke ir A. L. Tarybos atstovai.

Amerikos taktiką yra laukti po karo. Nežinia ką žadeikis ir delegacija Washingtono patyrė.

Latviai taip pat nesnaudė. Latvių atstovas Dr. Bilmanis pakiso Departamentą atlanke Lietuvos Atstovas žadeikis ir pareiškė viltį kad, galiausiai, laimėsia United Nations siekiai.

Rusų pergalės Pabaltijo tautų laisvės troškimą nenuramins.

Prancuzijos Užkariavimas Plečiamas

Rusų armijos apgulusios Varšavą ir to miesto puolimas yra tik valandų klausimas.

Liepos 28 raudonarmiečiai paėmė Kauną, Šiaulius ir kitus Lietuvos miestelius žygyje linkui Baltijos jūros, kurią jau pasiekė Latvijoje, ir žygyje linkui Rytų Prusijos pro Marijampolę, Vilkaviškį ir kitas sritis Dubysos ir Nemuno plote.

Šiomis dienomis visa Didžioji Lietuva be abejo atiteks Rusams.

Lenkijoje užimta Balstogė, Lvovas, Stanislovovas, miesteliai Varšavos apylinkėse.

Latvijoje užimta Daugavpils, Bezekne, ir kiti miesteliai. Ryga be abejo netrukus bus paimta.

Vokiečiams pabėgimas iš Latvijos ir Estijos į Vokietiją žeme užkirstas, jei Vokiečių ten dar yra likę.

Rusai kaip tai atsargiai eina link pačios Vokietijos sričių.

Paskiausiomis žiniomis, raudonieji inėjo į Suvalkų trikampį, kurį 1939 metais sutartimi su Stalinu Hitleris prisijungė prie Rytų Prusijos. Tai jau skaitoma atakavimas pačios Vokietijos teritorijos, jeigu tai galima sakyti. Ta sritis yra Lietuvos, tik Lenkai ją valdė.

Arčiausia ką prie Vokietijos Rusai priėjo tai užimdami Didvyžius, netoli Širvintų, tame Suvalkų trikampyje.

Kauna užėmus, Stalinas įsakė Maskvoje šaudymais salutuoti.

Kaip Sovietų Izvestia rašo. Kaunas esąs nedaug sugadintas, sudeginta ir sugriauta kiek namų.

Priedui pridedama kad Kaune Vokiečiai per savo okupacijos laikotarpį išžudė apie 30 000 žvdu.

Laikė Vokiečių valdymo Lietuvoje ir Baltendijoje

Neteko 797 lėktuvų. Nuo Alijantų įsiveržimo Prancūzijoje, Birželio 6 iki Liepos 30, Amerika mušiuose su Vokiečiais neteko 797 lėktuvų. Priešų lėktuvų numušė 1,391 per tą patį laiką.

Normandijoje karo lauke užmuštas Amerikos Generolas Lester J. McNair.

U. S. Karo nuostoliai iki Liepos 27 pranešama pasiekė jau 311,000, iš jų virš 63,000 žumųštų.

Iš Prancuzijos ateina žinios tikrinančios jog Maršalas Rommel tapo kritiškai sužeistas, gal užmuštas ar mirė nuo žaizdų. Hitleris nustotų vieno iš sumanių savo kariautojų.

Gen. Umezu liko vyriausiu Japonijos karo vadu, vietoje Gen. Tojo, kuris buvo kaltininkas užpuolimo Amerikos Japonijos ministrų kabinetas visai persiorganizavo, po nepasisekimų su Amerikiečiais.

sakoma pražuvo dešimtys tukstančių žydų.

Viename pranešime rašoma kaip net jaunos Žydėkaitės atkakliai kovojo ir žudė Vokiečius Rusams užimant Vilnių. Žydai padeda kariauti prieš Vokiečius visur kur tik jie gauda ginklų.

VOKIEČIŲ STUMIMAS STIPRĖJA

Rugp. 3 pranešimais iš Vakarų fronto, Amerikos jėgos stumiasi pirmyn per Britany pusiasalį, kuris jau visai atkertamas Vokiečiams.

Visu frontu Britai-Amerikiečiai muša Vokiečius ir jų apsigynimai plyšta, nyksta; Vokiečiai vietomis pasitraukinėja, kitur tiesiog bėga.

Britų kareiviai prasilažė pro Nazių silpnėjančią centrinę fronto dalį ir pasivarė pirmyn 7 mylias iki senos Normandų sostinės Vire, tokiu būdu viso jau nažygiuota pirmyn 17 mylių nuo Caumont.

Tas jau skaitoma pradėjimu Vokiečių "didžio pasitraukimo".

Tukstančiai Vokiečių paimta nelaisvė, šimtai užmušta, daug sužeista.

Rugp. 3 pranešimais. Vokiečius atakavo net 4500 Alijantų lėktuvų, daugiausia Amerikiečiai, kurie darė žygį iš Anglijos ir Italijos.

Anglija SUNKIAI KENČIA Vokiečių robotai lėktuvai nuo pradėjimo veikti apie porą mėnesių atgal, iki Rugpjūčio 1 užmušė Anglijoje, daugiausia Londone, 4,735 žmones, sužiedė 14,000 kitų, ir sugadino arba sunaikino 817,000 namų. Šią liudną žinią paskelbė Churchill. Per 6 savaites Vokiečiai paleido 5,340 tų skrendančių bombų į Angliją.

Argentina gavo Amerikos vyriausybės griežtą pareiškimą kad jos vyriausybė negaus pripažinimo iki ji aiškiai nepakeis savo politikos nuo "pro-Ašies" į pro-Alijantų.

Argentina kaltinama neprisidėjimu prie vakarų pasaulio apsigynimo, bet palaiko ryšius su Vokietija.

Anglijoje, apie 750,000 moterų dirba karo industrijose, kurios turi vaikų jaunesnius negu 11 metų.

Generolas Kalbasi su Savo Kareiviais

Gen. Dwight D. Eisenhower, vyriausias Alijantų karo vadas, perodoma rate apsuptame savo kareivių Normandijoje, kuriuos atlanke specialiai apdovanojimui 21 vyrų garbės ženklais už jų atsižymėjimus mušo lauke. Jis yra papulius tarp kareivių ir jis, nežiurint didelių savo pareigų, pats nekuriats atvejais parašo tėvams laiškus į namus pranešdamas apie jų sūnų atsižymėjimus kare.

PABEGO APIE 4000 VOKIEČIŲ KARIŲ

Iš Turkijos praneša jog nuo pasikėsimo nužudyti Hitlerį, iš Vokiečių armijos pabėgo bent 4,000 kareivinių, vengdami mirties.

Taip pat kyla įtarimai kad tame suokalbyje iveltas ir Pulk. Gen. Zeidler, buvęs viršininkas Armijos Generalinio štabo.

Nužirėtus sukilėlius sušaudant, kitiems pabėgant, Vokiečių militarinė mašina nuolat silpnėja.

Vokietijoje, su pavergtais darbininkais ir karo nelaisviais yra apie 12 milijonų kitataučių. Jie laikui atėjus prisidės prie Vokietijos suplaisinimo.

ANGLIJA SUNKIAI KENČIA

Vokiečių robotai lėktuvai nuo pradėjimo veikti apie porą mėnesių atgal, iki Rugpjūčio 1 užmušė Anglijoje, daugiausia Londone, 4,735 žmones, sužiedė 14,000 kitų, ir sugadino arba sunaikino 817,000 namų. Šią liudną žinią paskelbė Churchill. Per 6 savaites Vokiečiai paleido 5,340 tų skrendančių bombų į Angliją.

Argentina gavo Amerikos vyriausybės griežtą pareiškimą kad jos vyriausybė negaus pripažinimo iki ji aiškiai nepakeis savo politikos nuo "pro-Ašies" į pro-Alijantų.

Argentina kaltinama neprisidėjimu prie vakarų pasaulio apsigynimo, bet palaiko ryšius su Vokietija.

Anglijoje, apie 750,000 moterų dirba karo industrijose, kurios turi vaikų jaunesnius negu 11 metų.

KONGRESAS VĖL SUSIRINKO

Su Rugp. 1, sugrįžo į Washingtoną Kongreso atstovai ir vėl stojo dirbti.

Tarp kitų darbų svarstys pokarinį šalies demobilizavimą, ir jau dabar plačiai kalba apie įvedimą be-darbiams atlyginimo \$35 į savaitę.

Kitas didelis rupestis atstovų yra tai šio rudens prezidento ir dalies kongreso narių rinkimai.

TURKIJA NUTRAUKĖ RYŠIUS SU BELINU

Turkijos nutraukimas diplomatinių ir ekonominių santykių su Vokietija sutiktas Washingtono ir Londone patenkinančiai.

Nors laukiama kad Turkija paskelbs Vokiečiams karą, bet Turkai stengiasi neįsivelti į kariavimą.

Pageidaujama kad Turkija suteiktų Alijantams teisę naudotis savo laivyno ir lėktuvų stotimis prieš Vokiečius.

Užjuriuose dabartiniu laiku yra išgabenta jau į 6 milijonus Amerikos kariuomenės, iš jų 4,000,000 armijos, kiti iš karo laivyno ir marinių.

Reikmenys ir maistas tai įėjai aprūpinti siunčiami per 127 kitų šalių uostus.

SUOMIJA esą vėl kalbasi su Sovietais apie karo paliaubas.

Sugrįžo iau į Helsinkį iš Amerikos išvarytas Suomijos atstovas Prokope.

Vokiečiai sakoma ren-giasi trauktis iš Suomijos. Režnavo Suomijos prezidentas Risto Ryt, prezidento vieta užėmė Maršalas Mannerheim.

DIRVA (THE FIELD)

Published every Friday in Cleveland by the

LITHUANIAN WEEKLY

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

(29-ti metai :: 29th year)

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Amerikos dirbtuvėse per Liepos mėnesį padirbdinta 8,000 naujų kariškų lėktuvų, tarp jų daug naujų didžiųjų B-29.

Su Liepos lėktuvais, šymet išviso padaryta 56,960 lėktuvų.

Vokietijoje, visoms moterims įsakyta dirbti, vyk-dant visuotinę karą. Moterims neduos jokių atostogų.

Taipgi fronto linijų kareiviams patvarkyta dirbti tiltų atstatymo ir kelių taisymo darbus, ka pirmiau atlikdavo tam tikra darbo organizacija.

Puodininkystės industrijose, kurioje dirba 18,000 darbininkų, pripažinta darbininkams savaitę atostogų su užmokesniu.

Apie 8,000 tų darbininkų dirba East Liverpool, Ohio, srityje, kuri garsi savo ivairių molio išdirbinių darbais.

Atlantic City, N. J. — A. D. F. Stiklo darbininkų Unija tarybose su stiklo išdirbėjais sutarė naujus kontraktus stiklo darbininkams. Stiklo darbininkų unija turi apie 33,000 narių.

Pagerbimui žuvusių 322 žmonių Port Chicago, Cal., sprogime Liepos 17, lėktuvai skraidydami ore barstė gėles ant vandens to uostų plote. Surasta tik 45 lavonai, kitų nerandama.

Halifax, N. S. — Sustreikavo 3000 darbininkų Halifax laivų statyboje. Nesusipratimas kilo dėl uni-jos teisių pripažinimo.

Detroit. — Tęsiasi 7,000 darbininkų streikas Chevrolet Gear and Axle Divizijoje, darbininkai protestuoja prieš įvedimą naujų darbo pagreitinimo patvarkymų.

Karo Darbo Taryba pareiškia jog reikalinga daugiau darbininkų trijose Ohio amunicijos dirbtuvėse ir darbai bus didinami jose iki galo šių metų.

PENKTA Karo Paskola buvo gana nasekminga — vietoje 16 milijonų dolarių, gauta \$20,639,000,000.

Mirė Manuel Oezon, Filipinų salų prezidentas. Jis buvo laimingas pabėgti nuo Japonų, gvenno Suv. Valstijose. Mirė Lake Saranac, N. Y., Rugp. 1.

Bulgarijai vėl rodo ženklus noro taikos, nori pasitrakti iš karo Vokiečių pusėje.

Hitleris greit pajus kad jo Balkanų frontas griuva.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Gubernatorius Dewey
Lankėsi Pittsburghe

New Yorko valstijos gubernatorius Thomas Dewey, Respublikonų kandidatas į prezidentus, pakeliui į St. Louis, sustojo Pittsburghe pasikalbėti ir pasikeisti mintimis su vietos industrijų vadais apie perkeitimą Pensylvanijos industrijų nuo karo reikmenų produkcijos į taikos meto darbus.

Jis čia praleido apie 12 valandų laiko. Dewey atvyko į Pittsburghą su Penna gubernatorium Martin. Abu įjėdų važiuo į Respublikonų gubernatorių konferenciją St. Louis, Mo.

Tukstančiai žmonių stovėjo šaligatviais kai Dewey buvo vežamas atviru automobiliu į William Penn viešbutį ir iš viešbučio atgal į stotį.

Dewey savo kalboje padarė priekaištus Rooseveltui, tikrindamas kad prie jo tęsėsi depresija nuo 1933 iki 1940 metų ir jis nieko nepadarė pagerinimui darbų, visą laiką tęsėsi bedarbė, tik WPA davė žmonėms pragyvenimą, 10 milijonų darbininkų išbuvo be darbo iki prasidėjo karo reikmenų gamyba 1940 metais.

Nuo dabar iki rinkimų girdėsime daugiau tokių kaltinimų vieni kitiems — Respublikonai kaltins Demokratus, Demokratai savo oponentus.

Gub. Dewey vyko į St. Louis, Mo., kur atsiuvo 25 valstijų Respublikonų gubernatorių suvažiavimas.

VIENAS Pittsburgho karčiamos bartenderis, iš savo ilgų metų patyrimų, pareiškė kad vieną girtą moterį išmesti iš karčiamos yra daugiau bėdos negu 10 vyrų.

IS PITTSBURGHO išvažiavo į Conn. valstijos tabako laukus dirbti 45 fermeretės, kurios įsirašė į valdžios ruošiamą žemės darbų armiją. Valdžia augina 1,000 akrų tabako karčiams. Merginos ten dirbs iki vasaros pabaigos.

Ta valdiška tabako ukė yra Southwiche, netoli Hartfordo. Vasaros pradžioje apie 150 kitų jaunų berniukų ir merginų išvyko iš Pittsburgho į Uniontown į darbus ukėse.

PITTSBURGHE išdykę laisvi berniukai pradėjo paleidinėti bereikalingai ugniagesių signalus, ir iki šiol jau buvo 500 tokių bereikalingų ugniagesių išaukimų šį metą.

Miesto saugos direktorius ragina miesto tarybą nustatyti \$500 pabaudos vaikų tėvams už tokį kenksmingą ir pavojingą išdykavimą. Jis sako, tėvai atsakomingi už savo vaikų darbus. Nekuriamis tokiais atvejais ugniagesiai buvo net sužeisti, skubėdami į nereikalingą išaukimą. Vienas ugniagesių žygis į pašaukimo vietą miestui kaštuoja po \$100.

SAUSRA šią vasarą, jeigu greitai nesibaigs, sunaikins ir išdegins Pensylvanijoje laukų derlių ir gyvuliams ganyklas. Ganyklos jau daugelyje vietų išdegusios. Ankstyvųjų bulvių derlius sumažintas, tabako augimas sutrukdytas, išdžiuvo kornai, alfalos antras derlius sutrūmėjęs, ir mato si ženklai sugadinimo vėlesniųjų bulvių.

Užsirašykite Amerikos
"LIETUVIŲ NAUJENAS"
Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių,
paveiksluotas ir daug skelbimų.
Kaina metams \$1. Adresas:
Lietuvių Naujienos
362 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

30-TA METINĖ LIETUVIŲ DIENA

Rugp. 15, Lakewood

Antrad. Rugpjūčio 15, Kalbės Julius Smetona

Šymet kaip ir kitais metais, rengiama Lietuvių Diena, ir tai jau bus 30-ta metinė iškilmė paeiliui. Ji įvyks toje pačioje vietoje, Lakewood, Pa., antradienį, Rugpjūčio 14. Rengėjai tos tradicinės Lietuvių Dienos yra šie:

Kun. P. Čėsna, garbės pirmininkas, Mahanoy City, Pa.;
Kun. J. Šukevičius, pirmininkas, Tamaqua, Pa.;

Kun. A. Degutis, vice pirmininkas, Maizeville, Pa.;

Kun. P. Laumakis, raštininkas, St. Clair, Pa.;

Kun. K. Rakauskas, izdininkas, Minersville, Pa.

Spaudos komisija: Kun. J. J. Bagdonas, Mahanoy City, Pa., ir Kun. M. F. Daumantas, Girardville, Pa.

Be šito komiteto, visos Lietuvos parapijos šioje apylinkėje prisideda prie pasekmingo surengimo Lietuvių dienos.

Pelnas iš šios dienos skiriamas sekantiems vienuolynams: Sesutėms Kazimierietėms, Sesutėms Pranciškiečėms, ir Sesutėms Jezaus Nukryžiuoto.

Kadangi yra karo laikas tat nutarta šymet neturėti šv. Mišias parko paviljone, todėl visiems patariame išklausyti šv. Mišias savo parapijoje minėta diena.

Kadangi Federalė valdžia reikalauja kad visi darbininkai dirbtų tą dieną, todėl nutarta surengti programas nuo 5:30 val. po pietų.

Programa kalbės Pensylvanijos valstijos gubernatorių Martin, Schuykill Kongresmanas Dr. I. Fenton, p. Julius Smetona ir kiti žymūs žmonės; bus ir dainų ir šlaip pamarginimų. Lietuvių Dienos tikslas gražus, brangus — tuomi palaikoma Lietuvių Dienos tradicija, o pelnas teikia paramą Lietuvos vieniolynams.

Visi kas gyvas važiuokime į Lietuvį Dieną, Lakewood, Pa., antradienį, Rugp. 15. Kalbininkas vienas kitą vykti į parką tą dieną.

Kun. M. F. Daumantas, Spaudos Komisijos Narys.

PHILADELPHIA

Ukrainiečių Laikraštis apie Norem'o Knygą

Ukrainiečių laikraštis Amerika, leidžiamas šiame mieste, Liepos 18 dieną patalpino K. Vidikausko ilgąją aprašymą apie "Timeless Lithuania" ir apie tos knygos autorių, Dr. Owen J. C. Norem.

Taipgi paminėta kad knygą išleido Lietuvai Vaduoti Sąjunga.

K. Vidikauskas jau kelintą kitataučių laikraštį aprupino aprašymu apie "Timeless Lithuania".

STREIKAS. Rugp. 1 stauga sustreikavo miesto gatvėkarių ir busų operatoriai, tuomi suparalizuodami visą judėjimą. Šimtai tukstančių darbininkų negalėjo arba nuykėti į darbus, arba iš darbų sugrįžti, ir žymiai sumažėjo gamyba nekuriose dirbtuvėse.

Gatvėkarių ir busų kompanija sako šis streikas iškilo baltiesiems darbininkams protestuojanti prieš emimą negrų operatorių į darbus.

Unijos vadai tikrino jog nėra jokio streiko, tik taip daug operatorių pranešė susirgę, kiti kitokius pasiteisnimus darė. Streikas apėmė apie 6,000 operatorių ir net gatvėkarių ir busų taisymo dirbtuvių darbininkus.

YOUNGSTOWN

ZUVO SUNUS. Margarieta Markauskienė, našlė, gavo žinią iš Karo Departamento kad Birželio 15 liko užmuštas Saldipan, Pacifiko saloje, jos sūnus Pranas Markauskas, 19 metų amžiaus. Skaudi ir liudna tai žinia našlei motinai ir jo sesėlėms ir broliams, kurių vienas, Albertas, yra karo tarnyboje užjūryje ir dar nežino apie brolio mirtį.

Mes galime išreikšti žodžiais simpatiją p. Markauskieni ir prašyti susiraminti, nes tukstančiai tokių ir tik pražudusių tautos žiedų žusta; mes galime sakyti kad tie jaunuoliai garbingai paguldė galvas už žmonijos laisvę, bet ar to užtenka suraminti širdį nuliudusios motinos ir nušluostyti nuo veido ašaras? Nėra mažiausios abejonės kad tos kruvinos ašaros ir tas nekaltas pralietas kraujas bus praeiksimu tiems kurie pradėjo tą masinę pasaulio skerdynę.

Liudi jo mylimieji, liudi ir visi to jauno mirtim, nes jis buvo malonus ir pavyzdingas vaikukas.

MIRĖ. Liepos 28, staiga apsirgęs širdies liga dirbtuvėje, Simas Kaminskas, pargabentas į namus, apie 7 val. vakaro atsiskyrė su šiuo pasauliu, turėdamas 65 m. amžiaus.

Velionis visą laiką gyveno Struthers, Ohio, ir dirbo teinaitinėje Youngstown Sheet & Tube Co. dirbtuvėje; buvo plačiai to miestuko gyventojų pažystamas; ten gyvena du jo vedę sunai, Pranas ir Steponas. Sunas Antanas ir duklė Ona Bajarkienė gyveno Clevelande.

Kaminskas taipgi buvo gerai žinomas Youngstowniečių m. s. nes Struthers yra tik penkis mylios nuo čia, ir jis kitados čia gyveno, kada jo žmona pasimirė, ir šlaip jis dažnai lankydavosi pas pažystamus.

Velionis paėjo Alytaus par. Fašarvotas buvo sunas Stepono namuose ir palaidotas iš šv. Nicholas bažnyčios, Struthers, Rugp. 1.

Užuojauta jo likusiai nuliudusiai šeimai iš visų jo draugų ir pažystamų.

RENKA PARASUS. Ir čia darbuojamasi renkant parasus ant peticijos už Lietuvą. Tuo darbu užsiima SLA kuopos pirmininkė p. Yurkuniėnė ir kiti, kuriuos yra Dirvos reporteris prašęs patarnauti.

Smagu kad atsiranda Lietuvius kurie neužmiršta prisidėti ku nors prie išlaisvinimo savo tėvynės Lietuvos. Rep.

Leis Daryti Vaisių Vyną

Karo Maisto Administracija atėmė draudimą daryti naminių vynų iš nekurių vaisių. Vynuogių vynu dirbimui irgi padaryta didesnis paluosa.

Hindenburgo Siena Nedalaike

Amerikiečiai kariai užviešpatavo vienoje dalyje "Vakarų Sienos", kuri Vokiečiai gyrėsi, yra neperlaužiamą. Pažokimui Vokiečių, šie kariai užrašė "under new management" — reiškia naujas šeimininkas Sgt. Savage jau čia apsigyveno.

KARŠTA VASARA

Pas mus šymet vasara karšta ir be lietaus, visi augalai beveik jau išdžiuvo.

Tik praeitą savaitę pasirodė lietaus, iš ko ukininkai pradžiugo, sako dar gali susitaisyti visi pasėliai; jeigu dar bus daugiau lietaus tai ukininkams bus geri metai. Vasara šymet tikrai saulėtai ir šiluma laikosi ištisai.

MIRĖ. Andrius Navarauskas (Norman), 56 metų, nuo 14670 Santa Rosa Drive, mirė širdies liga Liepos 20. Rastas lovoje negyvas. Velionis buvo ramus, geras žmogus, veteranas praeito pasaulinio karo. Liko giminės, du broliai ir sesuo, Pittsburghe.

Paėjo iš Skriaudžių val., Suvalkijos. Jo giminės atvažiuo iš Pittsburgho ir išsiževė laidojimui į Pittsburgh, Pa. Palaidotas Liepos 26 d.

SUIMTAS UZ NUZUDYMĄ. Bernie M. Dunham, 20 m., nuo 3303 E. Milwaukee ave., tapo areštuotas kada Ted Fedeski mirė ligoninėje nuo peilio žaidų ir jo draugas Stanley Stepnokowski sužeistas. Dunham prokurorui aiškina kad tie du vyrai pastojo jam kelią ant šaligatvio įsėinant iš restorano, ir jis savęs apsigynimui turėjo vartoti peilį.

ANN ARBOR, MICH.

Liepos 28 susimušė pasažierinis traukinis su gasoliną vežusiu didžiuliu troku; gasolinas eksplodavo, lokomotivas užsidegė; sunkiai sužeisti inžinierius, pečiuris, ir troko vairuotojas.

UŽSIMUŠĖ. Vincent Banas, 36 m., nuo 155 Crown st., mirė praeitą sekmadienį užsimušdamas vandenį. Besimaudydamas jis šoko į negilų vandenį ant galvos Huron upėje, Grove Park, Huron Township. V. M.

Henry Ford Sugyveno 81 Metą Amžiaus

Liepos 30 Henry Ford, automobilų magnatui, suėjo 81 metų amžiaus. Jisai padarė spaudai pareiškimą, kuriame sako, "žmonija laukia didingas laikotarpis, jeigu mes pasinaudosime tuo ką išmokom ir sumaišysim tai su pakankamai darbu".

Ford tiki kad ateityje tarp tautinės sienos netus reikalingos kuomet komercija ir susisiektimas bus atliekama pagerintomis oro linijomis.

Apie karą jis pasakė šitaip: "Mes neturim būti pasitenkinę karo paliaubomis dabartiniam kare, bet turim praskleisti uždangą ir stengtis atidengti tikras karo priežastis".

Didžiojo Willow Run fabriko kur dabar dirbama bombieriai po karo Fordas neapleis, naudos jį dirbimui traktorių ir kitų ukiamų masinių.

Stimson Anglijoje

U. S. Karo Sekretorius Henry L. Stimson, atsilankęs Londone, apžiūri likučius Vokiečių robot-bombos po sprogimo. Karo Sekretorius atvyko pasitarimams su Gen. Eisenhower ir aplankė Amerikos kareivius.

UŽDARO MAGNESIUMO DIRBTUVĖ

MARYSVILLE, Mich. — Valdžia įsakė užbaigti darbus Dow Magnesium Corp. dirbtuvėse, ir sumažinti magnesiumo gamybą kitose keturiose magnesiumo dirbtuvėse visoje šalyje.

Šis įsakymas sulaiko gaminimą po 3,600,000 svarų magnesiumo mėnesiu Marysville dirbtuvėse. Magnesiumo pri-daryta žymus perviršius.

DEGTINĖ GAMINS PER ŠI MĖNESI

Su Rugpjūčio 1 diena šalies alkoholio vartoklos pradėjo vėl išdirbti geriamą alkoholį. Šis leidimas duodamas vienam mėnesiui laiko ir tikima tus pagaminti apie 50 milijonų galionų naujos degtinės.

Degtinės darymas buvo sulaukta Spalių 8, 1942 metais, kuomet alkoholis pasidarė reikalingas dirbimui gumo ir kitoms butinoms reikmenims karo metu.

Nuo dabar, kaip alkoholio vartoklos tiki, tokie leidimai bus duodama kas metą ir bus galima papildyti nykstantis degtinės išteklis.

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

Sunegalėjo sveikata B. Y. rašaus, jis serga, gydosi namuose. Linkim pasveikimo.

A. Rudis su žmona atostogų lankėsi Pittsburghe pas savo seserį ir švogerį Cygelius. Matėsi ir su kitais draugais.

J. Noreika iš Medina, Ohio, biznio reikalais lankėsi Akron.

K. Jurevičius nusipirko namą ir jame įsikūrė gyventi. Lietuvės Onos Akronė minėjo savo varduves šventos Onos dienoje.

Vasaros laike atostogaudami kaip kas atvažiuoja iš kitur į Akroną, nekurie važiuoja kitur paviešėti, ir taip lankymasis tęsiasi.

Farmeris Kidikas nuo Hartville, Ohio, su savo ukės produktais dažnai atsilanko Akron. Jį visi myli už jo teismą ir davimą gero saiko; nekurie skundžiasi kad jų neaplanke.

Iš Clevelando lankėsi Akronė Jonas ir Ona Ramanauskai, Marge Selius ir Mr. ir Mrs. Lesnikai. Viešėjo pas Puišius ir Bakalus.

Akrono mokykloms per vasarą vaikai jau išdaužė 585 langus.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

ADOMAITIS Jonas, 70 metų, mirė Liepos 5, Grand Rapids, Mich.

NORBUTIENĖ Karalina, 52 m., mirė Liepos 9, Brooklyn, N. Y.

ADRICK Juozas, pusamžis, mirė Liepos 13 d., Chicagoje. (Naujamiesčio p., Naukiemio k.) Amerikoje išgyveno 30 metų.

KARPIENĖ Ona (Bridickaitė) pusamžė, mirė Liepos 15 d., Chicagoje. (Raseinių ap. Kalitinėnų p.) Amerikoje išgyveno 30 metų.

VAICIENĖ Domicelė (Behavičaitė), pusamžė, mirė Liepos 15, Chicagoje. (Raseinių ap., Kražių p.) Amerikoje išgyveno 42 metus.

VASILIAUSKAS (vardas nepažymėta), mirė Birž. 28, Philadelphia, Pa.

BEIZYS Jurgis, mirė Birž. 27, Philadelphia, Pa.

JANKELIUNAS Vincas, 23 m., mirė Liepos 7, Bayonne, N.J.

KILKEVIČIUS Matas, mirė Liepos m., Baltimore, Md.

JASINSKIENĖ Ona, mirė Liepos m., Shenandoah, Pa.

MAČIULSKIENĖ Ona (Zienutė), mirė Liepos m., New Philadelphia, Pa.

ERINGIS Juozas, 48 m., mirė Liepos 15, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

PAGAGUTĖ Adelė, 23 metų, mirė Liepos 4, Worcester, Mass.

KAZLAUSKIENĖ Marė, mirė Liepos . Graytown, Pa.

KAZAKEVIČIENĖ Ona (Jonaitė), mirė Liepos 6, Chicagoje. (Šiaulių ap., Kriukų p.) Amerikoje išgyveno 30 m.

STONKUS Antanas, 46 m., mirė Liepos 5, Chicagoje. (Raseinių ap., Jurbarko par.)

VENSKUS Antanas, pusamžis mirė Liepos 5, Chicagoje. (Šiaulių ap., Trškių par.)

SMULSKIS Jonas, pusamžis, mirė Liepos 5, Chicagoje. (Rokiškio ap., Kamajų par., Girunų k.) Amerikoje išgyveno 35 m.

PAULIENĖ Marijona, 41 m., mirė Liepos 6, Chicagoje. Gimus DuBois, Pa.

ZAUBRIENĖ Ursulė (Keršaitė), 26 m., mirė Liepos 9, Chicagoje. (Mžeikių ap., Vieškėnos p., Milių k.) Amerikoje išgyveno 34 metus.

RACINSKAITĖ Ona, 16 metų, mirė Liepos 1, New Britain, Conn.

DOBRIKAS Antanas, 79 m., mirė Birž. 30, New Britain, Conn.

VAICIULIENĖ Rozė (Tamuilunaitė), 79 m., mirė Liepos 11, Chicagoje. (Panev. ap., Ramygalos p., Jutainių k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

KATILIS Izidorius, 56 metų, mirė Liepos m., Bridgewater, Mass. (Ukm. ap.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

GRIZIENĖ Antanina, 61 metų, mirė Birž. 15, E. Chicago, Ind. (Panev. aps., Ničionų sodos).

MARGIS Jasper, 71 m., mirė Liepos 3, Chicagoje. (Biržų p., Kurkliškių k.) Amerikoje išgyveno 44 metus.

BOBINAS Vincas, mirė Liepos m., Shenandoah, Pa.

TONIS Dominikas, 67 metų, mirė Liepos 12, Chicagoje. (Tauragės ap., Laukuvos p., Gulbių k.) Amerikoje išgyveno 35 m.

JUSKUS Juozas, 51 m., mirė Liepos 11, Arlington, Mass. (Papilės p.) Amerikoje išgyveno 32 metus.

VISNIAUSKAS Antanas, pri-gėrė besimaudydamas Liepos 1, So. Boston, Mass.

CEDAR POINT

Bob Chester
ir Jo Orkestras

Penktdienį ir Šeštadienį
Rugpjūčio 4 ir 5
Taipgi Šeštadienį po pietų.

Griežia vienoje iš puikiausių šalyje šokių salių, Ballroom. Kas savaitės galą naujas žymaus vardo orkestras.

Atostogoms praleisti geriausia vieta prie vandens, puikiausias smėlynas, negilus vanduo; taipgi visoki pasilinksminimai ir šokiai kas vakarą.

Atostogaujantiems didelis vėsus 1000 kambarių viešbutis — Hotel Breakers. Lengva privažiuoti geležinkelio ir busais per Sanduskį. Taipgi garlaiviu S. S. Theodore Roosevelt kasdien 9 val. ryto iš Clevelando.

**NO BETTER
TERMS
ANYWHERE**

LOANS TO
REPAIR, MAINTAIN,
MODERNIZE YOUR HOME
OR BUSINESS PROPERTY
* Ask at any of our 46 Offices *

**The
Cleveland
Trust Company**
50 YEARS OF BANKING USEFULNESS

Skelbimai "Dirvoje"

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00
Sraukus skelbimai "Dirvoje",
ar tai namų pardavimas, iš-
nomavimas, krautuvų išnuo-
vimas ar pardavimas, pajū-
ojimai, padėkos laišakai, gali-
na patalpinti šia kaina.

A VACATION here means increased ability to work for Victory. Relax on the world's finest white, sandy beach. Swim in the blue waters of Lake Erie. All sports... tennis, golf, boating, fishing, etc. All amusements. Excellent meals. Dancing nightly. "Name" bands each week-end in Grand Ballroom, including such famous bands as Tommy Tucker, Will Osborne, Bobby Sherwood, Ada Leonard, Stan Kenton and others.

Easily reached by rail or bus and hourly steamer from Sandusky. S. S. Theodore Roosevelt daily at 9 a. m. from Cleveland. Steamers also from Detroit and Toledo. On U. S. Route 6 and Ohio 2.

CEDAR POINT-ON-LAKE ERIE
Sandusky, Ohio

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Lietuvos Padangėje

LIETUVOS LAISVINTOJAI TURĖS DIRBTI NAUJOSE SĄLYGOSE.
LAISVĘ TIKI ATGAUTI TIK PER DIDELES KOVAS

Pradedant bolševikų okupacija Lietuvos ir baigiant Vokiečių paskutinių dienų valdymu Lietuvoje, ten kurėsi ir išsivystė bendras Komitetas kuris užėmė vyriausią vadovybę tautoje.

Laisvės Kovotojo Spalių 1, 1943, numerioje tilpo to komiteto atsisaukimas: **LIETUVIUS!**

"Vokiečių civilinė valdžia Lietuvoje, negalėdama ir brutaliausiomis priemonėmis surinkti jiems reikalingų žmonių įiegas, sugalvojo naują apgaulę. Rugsėjo 7 d. Generalinis Komisaras Renteln vėl pareikalavo 30,000 žmonių kontingentą užkaišioti Vokietijos išdirbysčių ir fronto spragas.

"Daug kartų nepavykus Vokiečių civilinės valdžios praktikuojamiems bjauriems žmonių gaudymo metodams, turima žinių kad šį kartą bandys panaudoti Lietuvių administracijos ir policijos pareigūnus. Tai dar baisiau sugalvotas budas mus silpninti, supjudyti ir naikinti. Tai dar skaudesnis smugis, taikomas i Lietuvio ir Lietuvos širdį.

"Vyriausiasis Lietuvių Komitetas, norėdamas visus apsaugoti nuo ruošiamos klastos ir perspėti naują nelaimę artėjant, visiems primena tikrąjį Lietuvių kelią: šioje sunkioje okupacijoje ir vedamoje kovoje už mūsų ateitį, privalome vienas kitam padėti, niekur nevykti iš savo tėvynės ir visas įiegas saugoti Lietuvos Nepriklausomybei atstatyti. Tuo nurodymu privalo vadovautis lygiai visi administracijos pareigūnai, lygiai visi krašto gyventojai.

Vyr. Lietuvių Komitetas.

Čia Vyriausiasis Komitetas aiškiai pabrėžia kad jis yra aukščiausias organas Lietuvoje, kurio privalo klausyti ir Lietuviai esanti administracijoje, nors ir ne jo i tas vietas paskirti.

Vyriausiasis Komitetas ir toliau vysto savo galią. Yra įsteigtas Slaptas "Lietuvių Tautinis Tribunolas. Ši teisingumo instancija darys sprendimus kai mūsų tautos interesai ir saugumas to pareikalauja, jau dabartiniu momentu. Šiaip, kaip taisyklė, visų mūsų tautos išdavių ir skriaudų bylos bus sprendžiamos ateityje Laisvos Lietuvos teismų.

Šis numeris baigiasi perspėjimu:

"Lietuviai, bukite atsargūs, savo ginklų nedemonstruokite, amunicijos neaikvokite, žiūrėkite kad jos neprietruktų kai ateis momentas".

Žinoma, su Rusų atėjimu i Lietuvą, tam Vyriausiam Komitetui ir vėliau paskilbusiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui veikimo sąlygos pasikeis.

Jau po Vokiečių kiek apspratę veikti, to komiteto nariai bus bolševikų šnipų dar labiau persekiojami.

Komitetui reiks dirbti naujose sąlygose, gal net persitvarkyti. Tačiau galime tikėti Lietuvoje kova už išlaisvinimą nebus nutraukta.

Tam reikalinga bus iš mūsų Amerikečių padėrinimas, prie to reikalinga bus kad Lietuvos laisvės kovų vadai kaip nors sužinotų kad Amerikos Lietuvių komunistų melai skleidžiami po Lietuvą, kurie nuo dabar prasidės, apie Amerikos Lietuvių "pritiriamą" Lietuvos okupacijai iš Maskvos, yra ne-

teisybė ir tik viena iš komunistų priemonių visuomenei apgauti.

Lietuvoje laisvės kovotojai dirba, mes tik ruoškimes visais budais jiems i pagalbą, kad laikui atėjus mes nepasirodytume jiems tik baudimo verti trukdytojai ir kenkėjai.

KOKIOS LIETUVOS JIE NORI

"Kokią Lietuvą norėtume matyti ateityje? Ir tą klausimą atsako poėmis.

"Norėtume matyti mūsų visų suomenės pasiskyrimą ne dideliu skaičium smulkių partijų, daugiausia i dvi-tris politines organizacijas, kurios apimtų visus gyventojų sluoksnius. Norėtume orientuotis i demokratiją kaip politinės santvarkos idealą, i kooperatizmą, privacios iniciatyvos ir nuosavybės principus, kaip ekonominės struktūros pagrindus."

NEPALAUŽTI

Laisvės Kovotojas straipsnyje "Lietuva Pasaulinių Įvykių Sukuryje" tarp kito rašo: "Lietuvių tauta šio karo sukuryje yra pakėlus didelių ir sunkių bandymų ir sudėjus daug žmonių aukų. Bolševikinio maro metai, nuožmūs Vokiečių terorizavimai ir įvairios mobilizacijos bei gaudymai nepalaužė mūsų valios ir pasiryžimo tapti laisvos, nepriklausomos valstybės pilieciais. Bet tai vis tebuvo mūsų pasivaus pasipriešinimo ir atkaklumo dėka pasiektos pasekmės.

"Karas eina galop. Gal netolima ta ateitis kada įvykiai iš mūsų pareikalaus kruvinos kovos ir daug aukų savo švenčiausiai ir didžiausiai idejai įgyvendinti ir apginti. Mes turime skaičytis su galimybe kad Nepriklausomybė gims tik audringos ir didelio pasiaukojimo reikalaujančios kovos vėpetuose. Negalime laukti ir tikėtis kad laisvės karūna kas nors iš pašalies mums užmaus. Mes kovosim, jei tik to pareikalaus mūsų šventos Tėvynės papuošimas Laisvės ir Nepriklausomybės vainiku."

Sužeisti Vokiečių Robotų Bombomis

Šis per radio prisiųstas paveikslas parodo Vokiečių robotų bombomis-lėktuvais sužeistus Londono žmones, gabenus i ligoninę. Jau taip užmušta apie 3,000 žmonių ir apie 8,000 kitų sužeista. Alijantai rimtai ėmėsi kovoti prieš tų robotų slapčius lizdus, tačiau jų yra dar gana daug kad sudaro rimtą grąsinimą Londonui.

MIN. LOZORAITIS PAS POPIEŽIŲ

ROMA. — Liepos 24, kaip praneša Osservatore Romano, šventasis Tėvas Vatikane suteikė audienciją p. S. Lozoraičiui, Lietuvos atstovui Romoje.

APIE GEN. PLECHAVIČIAUS BATALIJONŲ LIKIMĄ

VILNIUS (Pavėlintai). — Stockholmė tik Birželio mėnesį poėmio keliais iš Vilniaus buvę patirta kad šių metų Gegužės mėnesį Generolas Pliuchavičius, kuris per šių metų Vasario 16 pasiskelbė organizuojąs Lietuviškus Batalijonus tikrai Lietuvos žmones ir teritoriją ginti nuo Vilnijoje paplitusių užpuoliku ir turto naikintojų, ir kuris Vilnijoje buvo įsteigęs savo stovyklą ir suorganizavęs 14 batalijonų kariuomenės ir skaitlingą kariuonę (kadetų) mokyklą Marijampolėje. — Tikrai esąs Gestapo areštuotas drauge su Pulk. Urbonu, Lietuviškos divizionijos štabo viršininku. Jiedu atmetę Vokiečių komisarą Dr. von Renteln pareikalavimą tapti nazių policijos (S. S.) dalimi. Jiedu išgubenti i Vokietijos gilumą ir jų likimas nežinomas.

Lietuvos divizionijos štabo karininkai buvo Vokiečių užpulti Vilniuje; Lietuviai nepasidavę ir įvykusiame susisaujime buvę užmušti iš abiejų pusių. Lietuviai netekę amunicijos turėjo pasiduoti, bet daugeliui pavykė ištrukti ir pasislėpti.

Batalijonai ir mokykla Gestapo užtaukuoti pairo ir daugelis vyrų prisidėjo prie poėmio slaptos organizacijos, kuri yra atsidadus Lietuvos išlaisvinimo iš svetimo jungo, Vokiško ar Slaviško, idejai.

Išlaisvinimo ideja laukia daugiau taktininkų ir jiems paramos. Tarkos veiksmams te nebuna vienpusiški: kai vieni užimti brošiūromis ir spaudos darbais kitiems taktininkams reikia bent kartais pagalvoti apie parupinimą taip sakant "kasdieninės duonos" poėmio kovotojams.

Penkių Milijonų Dolarių Karo Bonų Vajus Pabaigtas

VAJAUS KVOTA VIRŠYTA. AMERIKOS LIETUVIAI GERAI PASIŽYMĖJO

New Yorko Seimas yra nutaręs, o Vykdomasis Seimo darbų Komitetas mane paskyręs šio didelio ir atsakomojo darbo pirmininku, iš kurio aš dabar ir pateikiu pilną apyskaitą.

Darbas buvo labai didelis ir sunkus, bet turint omenyje atlikto darbo vertę, aš visai nesigailiu praleisto laiko, kurį aš turėjau paaukauti kad pažadas būtų išpildytas, ir jis buvo išpildytas su dideliu kaupu. Dabar mes Amerikos Lietuviai, o ypatingai kurie esame prie šio garbingo darbo prisidėję, galime pasidžiaugti. Dirbome neskaitlingas būrelis. Buvo ir tokių kurie įvairiais budais trukdė darbą ir net buvo reikalinga tokius nesusipratėlius sudrausti, bet tie kurie dirbo, dirbo nuosirdžiai ir jų darbo pasekmės kalba už save. Karo Bonų tame Penkių Milijonų Dolarių Vajuje apyskaita tokia:

New Jersey parduota ir užregistruota už	801,875.00
Baltimore, Md.	850,000.00
Chicago, Ill.	625,250.00
Amsterdam, N. Y.	325,150.00
Philadelphia, Pa.	185,950.00
Waterbury, Conn.	119,550.00
Detroit, Mich.	94,700.00
Cleveland, Ohio	66,450.00
New Britain, Conn.	25,900.00
Ginkaus ir Valaičio Radio	222,400.00
New Yorko Seime	65,500.00
Pavieniai laisvais	34,195.00
Iš įvairių kitų kolonijų	1,585,855.00
Viso	\$5,022,875.00

Tai tiek yra užregistruota kaip tikrai parduotų karo bonų Penkių Milijonų Vajaus laikotarpiu. Nėra jokios abejonės kad per tą laiką Amerikos Lietuviai išpirko už mažiausia 10 milijonų dolarių karo bonų. Iš daugelio Lietuvių Karo Bonų Komitetų negauta pranešimų kiek bonų parduota, o kad buvo daug parduota apie tai yra pranešę pavieniai veikėjai.

Negalima nepastebėti kad daugelis Karo Bonų Komitetų kolonijose labai nuosirdžiai ir tvarkingai dirbo ir pilnas apyskaitas laiku pridavę, kaip tai: Baltimore, Waterbury, Detroit, New Britain, Cleveland, Elizabeth, Kearny-Harrison, Linden, Newark, radio vedėjai: Juozas Ginkus, Ona Pocienė, Jonas Valaitis ir daugelis kitų.

Komitetams, radio vedėjams, laikraščiams rūmams karo bonų pirkimo vajų: Dirvai, Vienvėbi, Tėvynėi, Sandarai, Amerikos Lietuviai, Maručiui, ir kitiems Karo Bonų Komiteto vardu nuosirdžiai dėkoju.

A. S. Trečiokas, Pirmininkas.

LENKŲ VYRIAUSYBĖS DELEGACIJA IŠVYKO I MASKVĄ

Šiuomi pasitvirtina visa nesąmonė kokia buvo padaryta leidimu iš Amerikos pas Staliną "tartis" to Lenkų Kunigo Orlemanskio ir Prof. Lange's.

Tada ir Stalino, ir Sovietų spaudos skelbimai, ir to "kunigo tikrinimas kad kunigas su Staliniu "išsprendė", "sutvarkė" ir "atliko" Lenkijos naujai visus reikalus nuėjo marui ant uodegos. Ir todėl reikia stebėtis Stalino protavimu ir jo žiopliškum tikrinimu pasaviliui apie dalykus kurie iš jo pusės yra tik apgaudinėjimas ir pastangos kitus sukvailinti.

Dabar praneša iš Londono jog Stalinas sutiko prisiimti ir tartis su Lenkų vyriausybe in exile galvomis: iš Londono jau išvyko i Maskvą vyriausybės premjeras Mikolajczyk, kurs prieš mėnesį lankėsi pas Rooseveltą, su juo išvyko Prof. Grabski, ir Tadeušas Romer, buvęs Lenkų ambasadorius Maskvoje.

Lenkų vyriausybė in exile nerimo, lakstė, lindo, barškino, ir atsiėkė nors to kad pats Stalinas pripažino jog visi jo kiti pirmiau daryti planai buvo tik kvaila nesąmonė ir blofas. Dabar jis kalbės su tais kuriuos jis skelbė visai nepripažįstas.

Šių Lenkų vykimas i Maskvą yra tai dalis Amerikos ir Anglijos programos nesikišti Rusų-Lenkų santikius, paliekant klausimą išspręsti Lenkams patiems su Maskva.

Kiek dabar iš Londono praneša, Stalinas nesutiks užsileisti Lenkų reikalavimams atiduoti senasias žemes ką Lenai valdė Ukrainoje ir Gudijoje. Maskva laikysis Curzono linijos. Betgi tikima kad tame pasikalbėjime išsiaiškins klausimas Lenkijos valdymo ir to "Lenkų Tautinio Laisvinimo Komiteto", kurį Stalinas nuliudė Lenkijai valdyti ir jau Lenkijai jam pavedė.

Jei Lenkai ir nieko nelaimės Maskvoje, užtenka to kad tuomi Stalinas prisipažysta pirmiau tikrai dumus putę i akis ir kad naudojės visokias klastas kitiems įgriebti. Parodys taipgi kad jo riksmas reikalavimo kaimyninių šalių yra tik dykas jaučio baubimas, išgandinimui ir užgrobimui kaimynų žemių, jei tie kaimynai tylys ir nusilenks.

Prisileidimas i tarybas su išniekinta ir "nepripažinta" Lenkijos vyriausybe in exile parodo kad Stalino sąžinė ne tyri, parodo kad jis prisipažysta jog nori Lenkiją pavergti.

Tas tik patiprins ir Lietuvos laisvės kovotojus dirbti labiau prieš komunistus okupantus, nežiurint kad jiems reikės ir sunkiai kentėti teroristišką priepasudą.

Mums Amerikos Lietuviams tas parodo kad vilčių visai nėra ko nustoti, reikia tik kad kur nors susidarytų Lietuvos vyriausybė in exile ir pradėtų savo atkaklią kovą prieš jauti Staliną. Jis tuoj prisipažins kad jis tik apgaudinėja ir naudojasi kitų silpnybėmis, ypač Amerikos ir Anglijos ypatinga padėtimi, sumindamas net su jomis pasirašytas sutartis.

SUGRYŽO LIETUVON VIENTAS TREMTINIS IŠ SIBIRO

Lietuvos poėmio spaudos pranešimu iš Gruodžio mėnesio 1943 m., — pernai metų gale sugryžo Lietuvon vienas tremtinys iš Krasnojarskaja Oblast, Sibire. Iš Maskvos jis ėjęs pėkščias. Dabar iš kelionės sveiksta tulame miestelyje Lietuvoje. Jis daug metų, daug patyręs.

Iš Sibiro išvykęs 1942 metų Balandžio mėnesį, gi i Lietuvą atvykęs 1943 metų Lapkričio gale; kelionė truko 1 metus ir 8 mėnesius. Tuo tarpu iš jo tesužinota apie ten dar gyvus likusius šiuos tremtinius:

1. Stulginskis (buvęs Lietuvos prezidentas) — jam išvykstant gulėjo lovoje;
2. Šilingas — sirguliavo viduriais;
3. Tonkunas — prislėgtoji nuotaikoj;
4. Stanišauskas — jų brigadierius;
5. Tamošaitis Izidorius,
6. Sajeta,
7. Maj. Čaplikas, baigė sirgti vidurių šiltine,
8. Staškevičius, buv. Panevėžio apskrities viršininkas,
9. Budrevičius, provizorius iš Kybartų;
10. Januška, IV Saulių Burio sekretorius iš Tauragės,
11. Kapt. Bikmanas iš Tauragės;
13. Užupis, policijos tarnautojas iš Tauragės,
14. Maj. Rinkevičius iš Panevėžio.

Visi šie tremtiniai dirbė žemės darbus. Jų brigadierius Stanišauskas. Jeigu jie išpildo reikalaujamas darbo normas tai gauna i dieną 600 graudonos ir ilgėlių sriubos arba kokios nors košės. Jeigu darbo normos neįspildo, gauna 400 gramų duonos ir daugiau nieko.

Sovietuose buvę dar šie Lietuvos tremtiniai:

15. Pulk. Gedgaudas,
16. Prof. Parčevskis,
17. Dr. Jokantas,
- Dr. Vileišis iš Panevėžio,
19. Saugumo tarn. Dapkus,
20. Policininkas Pickus,
21. Dr. L. Bistras,
22. Kapt. Savickis (mėginęs pabėgti, bet buvęs pagautas šunų pagalba ir smarkiai del šio bandymo nukentėjęs).

Parvykusio tremtinio pasakojimu, buvus net sudaryta komisija iš trijų aukščiau paminėtų asmenų, kuri pagal tremtinio sveikatos stovį nusiskirdavus jo darbo rušį. Sudėvėti drabužiai esą buvę pakeisti kitais vietos gamybos.

MIRĖ ŽYMESNI LIETUVOS ŽMONĖS

Pranešimais iš Lietuvos, pastaru laiku mirę sekanti žymūs Lietuvos žmonės, paskutiniai trys paminėti tragiškose sąlygose:

- Stasys Čiurlionis, inžinierius ir buvęs Susisiekimo Ministeris, brolis garsaus Lietuvio aristo ir kompozitoriaus Mykolo Čiurlionio;
- Povilas Kaziliunas, agrikulturnos ekspertas ir matininkas, Kaune;
- Juozas Dabužis, mokytojas iš Marijampolės;
- Katrė Gustaitienė, motina V. Gustaičio, buvusio vedėjo telegrafų agentūros Elta, kuris tapo Sovietų deportuotas i Rusiją 1941 metais su jo Amerikoje gimusia žmona;
- Jurgis Karnavičius, kompozitorius Lietuviškų operų ir Kauno Muzikos Konservatorijos profesorius;
- Jurgis Vileišis;
- Feliksas Dėlbožas, Kauno apskrities policijos viršininkas;
- Juozas Čančius, policininkas iš Kazlų Rudos;
- Povilas Kasinskis, iš Šiluvos, buvęs pašto viršininkas Vilkaviškyje.

MIRĖ PRAL. J. NARJAUSKAS, Telšių Vyskupijos kankleris. Pral. Jurgis Narjauskas, prieš Lenkų okupavimą Seinų, 1920 metais, ten leido Lietuviškus laikraščius ir knygas ir profesoriavo Seinų Kunigų Seminarijoje. 1922 metais buvo paskirtas Lietuvos reikalų atstovu Vatikane, vėliau profesorium Italų kalbos Vytauto Did. Universitete Kaune. Jis išvertė i Lietuvių kalbą garsaus Italų poeto Dantės "Šventoji Komedija".

AUKOKIT Lietuvos vadavimo reikalams per LVS. Visi stokime už laisva Lietuvą.

"Kad Lietuva vėl Butu Laisva ir Nepriklausoma!"

Auka

LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

Šiuo kuponu galit siųsti visokias savo aukas Lietuvos Laisvinimo ir Vadavimo reikalams. Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir Lietuvių Tautinis Šelpimo Fondas yra inkorporuotos ir yra inkorporuota ir valdžioje registruota organizacija.

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas	
LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA	
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio	
Siunčiu auką \$.....	Lietuvos Vadavimo darbams
\$.....	Knygai "Timeless Lithuania"
\$.....	Knygai "Lietuvos Istorijos Bruožai"
\$.....	L. V. S. nario mokestį
Viso \$.....	
Vardas ir Pavardė.....	
Adresas.....	
Miestas.....	Valst.....
ŠI KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŲSKIT LVS. CENTRUI	
Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras	
6820 Superior Avenue	Cleveland 3, Ohio

Gelbėkime kas dar Galima Išgelbėti

Bolševikų ir Tarybininkų Taktikos Analogingumas ir Jos Žala Lietuvai. Vieno Europoje Likusio Krikščionių Demokratų Šulo Nuomonė apie Tarybininkų Žygius. Butinas Reikalas bent Dabar Pripažinti Lietuvos Kontinuitetą. A. Smetonos Įpėdinis — to Kontinuiteto Reikšėjimas.

Bolševikų sukurta "Lenkijos Tautinė Taryba", prisiimdama Lenkijos parlamento rolę, Liepos 24 d. paskyrė "Lenkijos Tautinį Vadavimo Komitetą", kuris nuo šiol Maskvos bus laikomas laikine Lenkijos vyriausybe. Bolševikiška "Lenkijos Tautinė Taryba" ta proga pareiškė kad "Lenkijos Tautinis Vadavimo Komitetas" yra paskirtas atitinkamai Lenkijos 1921 metų Gegužės 17 dienos konstitucijai ir kad Lenkijos vyriausybė in exile Londone, kaip pagrįsta "neteisėta, fašistiška 1935 metų konstitucija", Maskvos akyse nebeatstovauja Lenkijos.

Nesigilinsime čia į pakartotinį bolševikų begėdiškumą, kurs yra susietas su ta parlamentarine ir vyriausybine komedija, ir nenagrinėsime iš to bolševikų žygio išplaukiančių teisiniai-politinių padarinių, o pasitenkinsime panagrinėti kai kuriuos to žygio ypatumus.

Pirmą pirmiausia, bolševikai staiga nutarė nebeprapažinti "Lenkijos fašistiškos 1935 metų konstitucijos". Mat, jei jie ir toliau būtų pripažinę tą konstituciją jie nebūtų galėję nepripažinti Lenkijos vyriausybės in exile, kuri sudaryta kaip tik atitinkamai bolševikų pa-

jai ir kuri Amerikos, Anglijos ir kitų United Nations yra kaip tokia pripažinta. Betgi tuo tarpu bolševikai dar nega-
li Lenkijai primesti kokios nors savos bolševikiškos konstitucijos, nes šitai reikštų aiškų smurto aktą. Todėl jie iškasą 1921 metų konstituciją ir paskelbta kad tik ji viena yra teisėta. Jos dabar ir laikysiantis bolševikiškoji Lenkijos Tautinė Taryba iki bus išrinktas naujas Lenkijos steigiamasis seimas, kuris galės priimti naują konstituciją. Koks bus tas naujas išrinktas Lenkijos steigiamasis seimas ir kokia bus naujoji Lenkijos konstitucija daug aiškinti netenka: tiek seimas, tiek konstitucija bus raudoni.

Jei žvilgtelėsime dabar į mūsų tarybininkus tai tuojau pamatysime kad jų laikymasis velionies Prezidento Smetonos ir Lietuvos 1938 metų konstitucijos atžvilgiu stebėtinai panašus bolševikų laikymuisi Lenkijos 1935 metų konstitucijos ir Lenkijos vyriausybės in exile atžvilgiu. Kaip bolševikai nepripažįsta 1935 metų Lenkijos konstitucijos, taip mūsų tarybininkai šauktė šaukė kad Lietuvos 1938 m. konstitucija yra neteisėta, o vietinė teisėta tesantis 1922 metais Steigiamojo Seimo pri-

A. Smetona priekyje atkuriamas, arba Lietuvos palikimas be vyriausybės. Pripažinimas gi bent kokios kitos vyriausybės iš Anglijos ir Amerikos pusės būtų reiškęs tos santvarkos kurią jie patys pripažino teisėtą, panaikinimą.

Kad taip ištikrųjų yra, buvo aišku kiekvienam galvoti mokančiam žmogui, bet apie Lietuvį Tautinę ir Amerikos Lietuvį Tarybas susispietę partiniai politikieriai šito nesuprato. Užtat šitai labai gerai suprato mūsų bolševikai, ir jie trynė rankas iš džiaugsmo kai tarybininkai ėmė dergti A. Smetoną, Lietuvoje buvusią santvarką, ir kai jie atmetė 1938 metų Lietuvos konstituciją. Jie taip pat vienu balsu su tarybininkais blivė kad A. Smetona fašistas ir kad "jo santvarka ir konstitucija fašistiškos". Blogiausiu atveju, mat, bolševikai tikėjosi pakartosią Lietuvioje tai ką jie dabar daro Lenkijoje. Tai aišku kad Lietuvos 1938 metų konstitucijos ir Lietuvos Prezidento nepripažinimas jiems buvo kaip tik prie širdies. Ką apie tarybininkų laikyseną galvojo vienas rimtesnis Europoje (Šveicarijoje) likęs krikščionių demokratų šulas, rodo jo laiškas vienam čionykščiam tarybininkui. Štai kai kurios to laiško vietos:

"Šiaip ar taip (kiek ten besikryžiatų Grigaitis savo juridinėmis teorijomis) Smetona 14 metų išbuvo Lietuvos Prezidentu ir tokiu pasitraukė į užsienius. Visų Lietuviškų patirtinių elementų uždavimus ir pareiga buvo ir tebėra tą jo titulą iki maksimumo išnaudoti didesnei Lietuvos Respublikos garbei". "Emę organizuoti, Lietuvos piliečiai patenka į tą patį 'toną' ir savo didžiulį darbą pradeda nuo Sm. ir žad. 'kryžiajimo'.... Bukite tikri, gerbiamieji, kad, jei Lietuvos ligi šios dienos dar nėra United Nations tarpe ir jei ji dar neturi ne tik jau vyriausybės in exile bet dargi pusiau ar visai pripažinto T. Komiteto, tai bukite tikri kad, šalia kitų motyvų, žymioje vietoje figuruoja ir tas doktrineriškas neigimas A. Smetonai jo prezidentiško teisių".... (Laiškas rašytas 1942 m. pavasarį).

Pasakyta aiškiai ir joks tolimesnis aiškinimas nereikalingas. Betgi katalikų veikėjai, užuot paklausę vieno savo šulio Europoje, ryžosi šokti pagal Grigaičio komandą. Nuo to laiko jau praėjo virš dviejų metų, ir Lietuvos bylai viskas tas laikas reikia laikyti žuvusiu.

Amerikos Lietuvį Tarybos pareigonių ir Latvių bei Estų atstovų atsilankymas State Departmente (Liepos 22) ir įteikimas Prezidentui Rooseveltui ir Sekretoriui Hull adresuotų memorandumų prašančių apginti Baltijos valstybių laisvę, yra labai sveikintinas žygis, bet ankstyvesne ALT laikysena padarytos žalos Lietuvai jau nebeįveiksis. Tat bent ateityje nebeįveiksis. me ty klaidų ir gelbėjimo kas dar galima išgelbėti. Juk visi sutinkame kad ir šiandien, lygiai taip kaip vakar, Lietuvos vyriausybės in exile sudarymas lieka svarbiausiu dalyku. Tiesa, sąlygos šiandien tam nepatogios, bet jos dar gali pakisti. Tat turime būti pasiruošę susitikti naujus įvykius ir naujas galimybes, kad, kiek tai liečia vyriausybės sudarymo galimumus, mes nepraleistume galinčios pasitaikyti progos.

Tiems kurie bijojo A. Smetonos grįžimo į aktyvias pareigas, šiandien nebėra ko bijoti. Mirtis amžinai pašalino tą galimybę. Iš kitos pusės, kaip Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Vas. 16, 1944 paskelbta deklaracija rodo, Lietuvos 1938 metų konstitucija buvo pripažinta Lietuvoje vi-

Italijoje Karo Pabėgėliai Gryžta į Namus

Paskui Amerikiečius ir Anglus, išlaisvinančius Italiją, žmonės grįžta į savo namus, patys veždamiesi visą savo mantą, su kuria turėjo pasišalinti Vokiečiams užimant Italiją. Ar ras savo namučius tai kitas klausimas, bet grįžta į tą kampelį kurį jie skaito savu.

ATSTOVYBĖS BIULETENIS

Mažiausia Amerikos Lietuviams žinomas leidinys yra tai Angliškas biuletinis, "Current News on the Lithuanian Situation", kurį leidžia Lietuvos Atstovybė Washingtone.

Šis biuletinis išeina kartą į mėnesį jau trečias metus. Šio biuletinio ypač pastaro meto numeriai yra gausūs, turiningi, pilni informacijų apie Lietuvius ir Lietuvą, ir jame surinkta eilė straipsnių ištraukų iš visų žymių laikraščių ir žurnalų išeinančių Amerikoje ir Anglijoje.

Paskutinis biuletinio numeris apie kurį čia kalbama, Birželio mėnesio šių metų, susideda iš 16 didelių lakštų ir apima septynis įvairius skyrius.

Pirmame skyriuje paduodama "Lietuvos Požemio Balsas: Vyriausio Lietuvos Laisvinimo Komiteto Deklaracija".

Antrame — Simpatijos išreikštos Britų spaudoje Pabaltijo ištremtiesiems į Rusiją.

Trečiame — Peržvalga Trijų Metų Vokiečių Okupacijos Lietuvoje.

Ketvirtame — Aidai iš Vokiečių Okupuotos Lietuvos; Fenktas — Amerikos Lietuvų Veiksmai;

Šeštame — Reakcija į Prieš-Baltiškus Žygius;

Septintame — Paskiros Opinijos apie Pabaltijo Šalis.

Lietuvos Pasiuntinybės Biuletiniai, kaip jau sakėme, leidžiami Angliška kalba, yra gerokai apdirbti, ir per savo 16 puslapių suima tiek medžiagos kad iš jos galima būtų padaryti kas mėnesį iki 60 puslapių didumo knygeles.

Reikia tikėtis kad šis Biuletinis pasiekia plačiai ir reikalingus asmenis ir įstaigas. Tiesiog sunku suprasti kam kitas "biuletinis" buvo reikalingas, kurį pradėjo tarybininkai leisti už \$25,000 metuose, ir kuriam prašo žinių iš Lietuvos visuomenės....

Tai su klaidomis, senomis žiniomis Lietuviečiai ir Angliš-kai mimeografuojamas biuletinukas (geriau sakant keli popierio lakštai) yra tik pašaipas rimto darbo ir bereikalingas pinigų aikvojimas.

Vokiečiai buvo Įtaisę Kauno Kalėjime Kartuves

Vokiečių teismo prokuroro įsakymu Kauno kalėjime buvo pastatytos kartuvės. Laisvės Kovotojas pastebė: "Gestapo eina savo mokytojo N. K. V. D. (bolševikų enkavedistų) pėdomis".

DRYSTA JUODINTI LIETUVOS KANKINIUS

Grigaitis Liepos 26 Naujienose pašventė net dvi ištisas skiltis aprašymui kaip "smetonininkas D. Cesevičius virto sovietų garbintoju". Kad Cesevičius virto sovietų garbintoju, Grigaitis išveda iš to jog Maskvoje leidžiamame Lietuvos komunistų organe "Tiesoje" tilpęs D. Cesevičiaus straipsnis "Žodis Lietuviams", kuriame giriamas sovietai.

Galimas dalykas kad toks straipsnis Lietuvos komunistų laikraštyje ir tilpo, bet jokio įrodymo nėra kad D. Cesevičius jį parašė. Faktas kad po tuo straipsniu yra Cesevičiaus vardas, nieko nereiškia.

Dabar jau yra paaiškėję kad bolševikai, pirmą kartą užėmę Lietuvą, daug straipsnių ir net prakalbų yra pasirašę įvairių žmonių vardais, jiems net nieko apie tai nežinant. Antra vertus, nelaisvėje, ypač bolševikų, esančio žmogaus pareiškimai negali būti jokiu įrodymu.

Pulk. J. Petraitis savo atsiminimuose "Kaip Jie Mus Sušaudė" užtektinai aiškiai atvaizduoja komunistų "metodus". Poros mėnesių pilnai užtenka kad enkavedistai žmogų iki pamirimo užkamuotų. Tat galima įsivaizduoti kas beliko iš Cesevičiaus jei jis bolševikų nelaisvėje išbuvo trejus metus (Cesevičius į Rusiją buvo išvežtas 1941 metais).

Net ir pats Grigaitis nujaucia kad jau per daug naivu būtų iš Cesevičiaus straipsnio daryti išvadą kad Cesevičius virto sovietų garbintoju. Pats Grigaitis nurodo kad, girdi, nežinia ar Cesevičius tą straipsnį parašė savo noru ir ar jis jame išreiškė savo mintis, nes sovietuose nei žodžio, nei spaudos laisvės nėra. Bet vis dėlto, nežinurint tokio pripažinimo, Grigaitis nesivaržo uždėti tokios šmeižiančios antraštės kaip "Smetonininkas Cesevičius viso sovietų garbintoju" ir pačiame straipsnyje Cesevičių juodinti.

Cesevičius buvo didelis Lietuvos patriotas ir kaip toks, bolševikų buvo suimtas ir išvežtas. Jeigu jau jis būtų norėjęs savo kailį gelbėti būtų galėjęs iškarto imti bolševikams šunuodegiuoti — be abejo, turint galvoje Cesevičiaus svorį visuomenėje, už šunuodegiavimą jis būtų galėjęs daug ką pirkti. Bet jis bevelio būti persekiojamas ir kankinamas negu pasirodyti menkadvasiu žaileliu. Ir jei kas jam iš savo tautiečių priklausomai tik pagarba ir užuojauta, o ne pasityčiojimas ir juodinimas.

Jau mes esame apsipratę kad Grigaitis drabstytų purvais ir šmeižtu laisvėje esančius savo priešus. Bet jei jis ima tyčiotis iš didžiausią tragediją gyvenančių nelaimingų Lietuvos kankinių tai šitai tik parodo kad Grigaitis yra daugiau moraliai supuvęs negu bent kas galėjo tikėtis.

K. Rimvydis.

ESTAI KARIAUS

Iš Stockholmo ateina pranešimai pirmiausia apie Estų pasiryžimą kariauti prieš okupantus Rusus, dabar kai bolševikų armijos veržiasi užimti Estiją, Latviją, Lietuvą.

Estai patriotai paskelbė kariausią prieš Rusus ir Vokiečius, nes jiems geriau mirti kovojant už tokią liuosybę ir nepriklausomybę kokią turėjo nuo 1918 iki 1939 metų, negu patekti naujon bolševikų vergijon.

Estai, kaip Latviai ir Lietuviai, žino kad tai bus bergždžias karas, tačiau jų neapikanta Vokiečiams ir baimė Rusų verčia prie to. Jie savo atkaklia kova ir mirtimi parodys savo meilę ir troškimą nepriklausomybės.

Jau gatava KNYGA ANGLIŠKOJE KALBOJE 3.00
LIETUVOS ISTORIJA — JAU GAUNAMA UZ

TIMELESS LITHUANIA
DR. OWEN J.C. NOREM

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spaudintas trim spalvomis.)

Pirkiti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskit savo užsakymą!

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalams.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KARIUS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius) Rašo Vyt. Širvydas.

DIDŽIAUSIA širdgėla mes šiandien klausome žinių kad musų senoji bočių tėvynė vėl virto kovos lauku ir kad raudonoji vergūvė grįžta į Lietuvą.

Sąryšyje su tuo Lietuvai Vaduoti Sąjunga Liepos 17 dieną Prezidentui Rooseveltui pasiūstame Memorandume nurodė, kad, nors ir Atlanto Carteris žada laisvę visoms tautoms, jo įgyvendinimas nėra vienodas: Italijoje ir Prancūzijoje sąjungininkų kariuomenė tikrai neša laisvę ir kurybą, o bolševikų kariuomenė rytuose teskelbia naują tyroniją ir graso visuotiniui išnaikinimui.

Tačiau išnaikinimas ir mirtis gresia ne tik Baltijos tautos, bet ir eilei kitų valstybių. Žinoma, vidutinėms ir didžiosioms valstybėms tuo tarpu negresia fizinė mirtis, kuri šiandien yra akivaizdi Baltijos valstybėms. Jei bolševikai gali kelių metų bėgę išduoti ir išlaikyti po plačiosios Rusijos tyrus šešis milijonus Estų, Latvių ir Lietuvių, tai vis dėlto šitai yra sunkiau padaryti su dvidešimti milijonų Lenkų ar keliasdešimti milijonų Balkanų tautų žmoniu. Tačiau šitai anaipol nereikia kad visų tų tautų čia pat nelaukia dvasinė mirtis, kurią mes vadiname bolševizmo vardu. Visa Europa šiandien yra daugiau negu bent kada parengta bolševizmo sekai ne tik dėlto kad šis karas sunaikino daugumą Europos materialinių ir dvasinių vertybių, bet ir dėlto kad, Vokietijai braškant ir Sovietų Rusijos galybei augant, bolševikai virsta vieninteliu didžiosios jėgos faktorium Europos kontinente. Šito pasekoje, eilei Europos valstybių šiandien nebelineka kitos alternatyvos kaip abejingai pasiduoti užplustančiai bolševizmo bangai.

Bet visa tai savyje slepia daug didesnę problemą negu pirmu žvilgsniu iš paviršiaus galėtų atrodyti. Ji glūdi ne kelių valstybių išnaikinime ar subolševikinime, bet visos Europos ir net viso pasaulio subolševikinime ar atsispyrime jam. Tuli optimistai, tiesa, galvoja kad bolševizmas, evoliucijuodamas iš savo komunistinės sistemos, susitiks su savu ruožtu besievolucijonuojančia kapitalistine sistema, ir tuo būdu visame pasaulyje nebus didesnio valstybinių santvarkų skirtmo. Tie optimistai betgi nenuvokia kad bolševizmas nėra socialinė ar politinė doktrina, bet Vakarų civilizacijos atmetimas ir absoliutus moralinis supuvimas. Taigi sakyti kad komunistinė ir kapitalistinė sistema beevoliucijonuodamos sutiks, tikrovėje reiškia kad tas moralinis supuvimas kurs dabar yra pasklides ir legalizuotas Sovietų Rusijoje, pasklis visame pasaulyje.

Kol bolševikinis maras tepaliečia kelias mažas tautas kaip, sakysim, Baltijos valstybes, tol nedaugis jį tenori kreipti dėmesio. Visi likusieji kažin kodėl galvoja ir tikisi kad jų tai tas maras tikrai jau nepalies. "Ne mano kiaušės, ne mano pupos" — teisingai nusako Lietuvos patarlė. Betgi kai tas maras ima skliti plačiau aplinkui, tada jau visi ima šaukti kad ir kiaušės ir pupos esančios jų. Deja, dažnai šitai būna jau po laiko arba bent pavėluotai. Stebėtinais greit žmonės pamiršta istoriją!

Kai Hitleris sauvaliavo Vokietijoje, o paskui ir centralinėje bei rytų Europoje, Anglija, Prancūzija, ką jau bekalbėti apie Ameriką, kuri tarėsi priklausanti visai kitai pasaulio politikos sričiai, ramiai, "realistiškai" sau po nosim bumbė, "Ne mano kiaušės, ne mano pupos". Betgi palyginamai greit — 1939 metais — Prancūzija ir Anglija pradėjo šaukti šaukti kad, girdi, jau ne tik kiaušės bet ir pupos esančios jų, o 1941 metais ir plačiųjų vandenų atskirta Amerika suprato kad nežiurint tukstančių mylių atstumo, ji negali likti abejinga po Europos pupas besiganančioms kiaušėms.

Šitai buvo vakar. Vakar dienos klaidos Prancūzijai kainavo nepriklausomybę, o Anglijai ir Amerikai — daug kraujo ir pinigų. Ir kiek dar kaštuos? Nežiurint jį tai, šiandien jau kartojama vakarykštė klaida. Bolševikai plusta į Suomiją, į Baltijos kraštus, į Balkanus, visi puikiai žino kad bolševikų nesudraudimas yra aiškiai priešingas Atlanto Carterio dvasiai, bet du didieji — Anglija ir Amerika — ramiai sau po nosim bumbė: "Ne mano kiaušės, ne mano pupos". Del Suomijos dar kiek daugiau susirupinimo parodoma, bet j Baltijos valstybes labai maža kas dėmesio teatkreipia ir beveik niekas del jų nesisieloja. Netgi toks geraširdis žurnalistas kaip Clevelandietis McDermoth, ir tas, prieš kurį laiką Clevelando Plain Dealeryje absoliučiu ramumu parašė kad, žinoma, Lietuvai vėl bus lemta būti Rusijos dalimi. Ne mano kiaušės, ne mano pupos...

Politikoje ir visuomenės gyvenime dažnai veikia tie patys principai kaip ir gamtoje. Imkime, pavyzdžiui, saulės sistemą. Visas kas yra toje sistemoje, derinasi į saulę, suka apie ją. Jeigu betgi greitai atsirastų kita saulė, neišvengiamai kiltų klausimas ar senosios saulės sistemos planetos tebesisuktų apie senąją saulę, ar imtų suktis apie naują, ir net reiktų nuspręsti katra saulė ims apie katra suktis.

Po-versalinėje politikos sistemoje Europos valstybės, įskaitant ir Vokietiją, sukėsi apie Tautų Sąjungą, kurios saulė šiaip ar taip buvo Anglija ir Prancūzija. Po truputį betgi ėmė kilti kita saulė-Vokietija ir neilgai trukus į savo orbitą patraukė eilę valstybių, ilgainiui net senosios saulės dalį-Prancūziją. Tautų Sąjunga žuvo ir tik viena Anglija beliko nesisukanti apie naująją saulę. Šiandien Anglija ir Amerika jau yra beatgaunanti visą senosios saulės jėgą, nes Vokietijos dienos jau suskaitytos.

Bet štai iškyla nauja saulė — Sovietų Rusija. Rytų Europa jau yra jos orbitoje, ir netrukus reiks spres-

Bergždžiai Nepasitenkine

New Britain, Conn., Lietuvių Veikimo Centras, kurį vadovauja ir sudaro katalikai, savo susirinkime Liepos 7, išreiškė nepasitenkinimo Amerikos Lietuvių Tarybos neveikimu. Kaip Bostono Darbininkas rašo: "Vargas kad ALT nuo Pittsburgho konferencijos iki šiol nesugebėjo autoritetinai prakalbėti į Lietuvius, ir juos sujungti Lietuvos gelbėjimo ir laisvės bei nepriklausomybės reikalais".

New Britaino Centrai vadovauja patriotas Kun. Pankus. Tačiau, bergždžiai tos kolonijos katalikai ir jų dvasios vadas nepasitenkina "didžios koalicijos" Taryba. Ta Taryba tol miegos kol nesusitars su tautine visuomene, nes tik ji suteiks reikiamos energijos, sumanumo ir iniciatyvos, kaip kų atsinešimo į Ameriką

Neatsakomi Klausimai

Jau keli veikėjai nusistebėjo musų spaudos skurdą gerais straipsniais. Jei kas kurybinio iškeliamai tai Dirvoje, kaip pastebi karys Valickas. Ant kitių Lietuviškų laikraščių lyg amaras užkrięs.

Ta amara Prof. Pakštas pastebėjo kaip tik atvyko Amerikon, ir katalikų laikraščiams.

ti apie kurią saulę suksis ir visa Europa: apie Angliškai-Amerikietišką ar apie Rusiškai-bolševikišką? O po to ateis ir pačių saulų klausimas: katra apie katra turės suktis? Baltijos valstybių užgrobumas ir gal neto-limas Lenkijos ir Suomijos užėmimas parodo kad jį pagrindinį klausimą artėjama dideliu tempu. Kai prie jo bus priartėta pakankamai arti, tuomet kiekvienas pamatys kad bolševizmas yra visų kiaušės ir visų pupos. Tikėsimės kad tas praregėjimas nebus lemiama pavėluotas.

Šia proga pravartu prisiminti prieš pat mirtį velonies Antano Smetonos viename Philadelphiajose Lietuvių veikėjų rašytus žodžius. Jie skirti pirmoje eilėje Lietuvių tautai, bet tenka viso pasaulio tautoms, nes jos visos šiandien sąmoningai ar nesąmoningai stovi prieš tą pačią problemą. Štai jie:

"Žmonės laukia didžiųjų įvykių, galinčių palenkti žmoniją į šviesesnį ar į dar tamsesnį šoną. Ir mes Lietuviai su savo mažaisiais kaimynais gyvename didžiausio susirupinimo nerimą, kai j mūsų gimtuosius kraštus, Vokiečių laikomus priespaudoje, arti prislinko Rusai ir Mongolai. Jeigu jie užplūs Lietuvą tai mažai kas iš jos beliks. Nekomunistiškus gyventojus paskelbs laudies priešais ir tarptautiniais nusikaltėliais ir užkamuos, išžudys. Tokia perspektyva mus stumia nuliudimui. Kad pasaulio Kurėjas atskleistų bent mažą vilties spindulėlį mūsų nusilpusiai dvasiai sustiprinti! Gal ir įvyks toks stebuklas..."

SLĖPYNĖ

Tarp raistų, krumų, pakriaušių,
Tarp pievų, miškų, ir girių žalių —
Ten daugybė dabar takelių vingiuotų,
Kurios išminda kojos Lietuvii.

Ar kada nors laukė tos vietos
Kad žmonių kojos takus ten išmindžios,
Ar buvo kada kam pasakyta
Kol dar šie takai nebuvo minti —

Kad Lietuvos dukra ir sunus
Vaikščios tais takais, palikę namus,
Kad kentės baimę raiste nuo pavojaus,
Kad reikės slapstyti nuo priešo baisaus?

Išbadėję, ligoti ir suvir nuskurę,
Iš alkio, šalčio jų kunai papurę,
Taip kenčia šiandien žmonės Lietuvos,
Tikri šeimnininkai tos žemės savos...

Laisvės, išsivadavimo valanda artėja,
Lietuviai pasislėpę šiuos žodžius minėja;
Del laisvės kovų eilės kasdien tirštėja
Ir laukia, bet "zero" valanda dar neatėjo.

Karys J. V. Valickas.

prikišo "savykritikos" stoka.

Ir tiesa. Pavyzdžiui, katalikų spauda tyli klausimu kodėl katalikai verčiami dirbti su nepaustburniais laisvamaniais kaip keleivininkai, bet griežtai draudžiami dirbti su tikybą gerbiančiais tautininkais. Nei katalikų, nei socialistų, nei sandariečių spauda visuomenei nedrįsta paaiškinti ko Amerikos Lietuvių taryba tikisi iš pastangų sueti į kontaktą su Lenkais?

Kus Bānuoja Nemunėlis

Dabarties momentas reikalauja visų sąmoningų Lietuvių politinės ir ekonominės energijos didžiausio įtempimo, bet musų spaudoje dažnai nusiunkdžiama, Amerikos Lietuviai tinkamai neina istorijos uždedamas pareigas. Kam Lietuviai laisvą laiką ir gyvenimo energiją praleidžia?

Worcesterio Amerikos Lietuvių korespondentas atsako kur Hartfordo Lietuviai dalina laiką aikvoja: "Gazolino traukiant, Lietuviai nesivažinėja po laukus, bet pasitenkina sugužėti į vietos klubą, kur geria puotąjant alų ir muša pinaklį. Pinaklio lošime, galima sakyti, net žinova — lošia net moterys."

Tuo tarpu, Lietuva šaukia savo sunų ir dukterų energijos!

•SIKSNOSPARNIAI nors skraido ore kaip paukščiai, bet savo veislę veda panašiu būdu kaip kiti gyvūnai, ne iš kiaušinių per, ir savo jauniklį žindo; paprastai veda tik po vieną vaiką.

•PER pastarus tris metus virš 11 milijonų tonų maisto išsiųsta iš Amerikos ukių į Amerikai draugingų šalių uostus.

'Kaip Jie Mus Sušaudė'

(Tęsinys iš pereinio nr.)

1 LIETUVA

Nuo Červenės iki Minsko yra šešiasdešimtys tų kilometrų, ir aš tą atstumą buvau nutaręs nueiti per dvi dienas. Aš ėjau tuo pačiu kruvinoju keliu, kuriuo mus Birželio 26 ir 27 varė iš Minsko.

Prieš jėsi vietą ties kuria Minsko plentas šakojasi trimis kryptimis — į Bobruiską, Mogilevą ir Berisovą — pamačiau visai nelaikytą vaizdą: visos laukais apverstos tankais, šarvuočiais, sunkvežimiais, artilerijos pabuklais ir sviediniais. Čia pamačiau kad Vokiečiai savus karius gražiai palaidojo, o raudonarmiečius taip ir paliko dūrybėti ir puti. Vėliau iš vietos gyventojų aš sužinojau kad Liepos 1 vakare čia buvo labai didelės kautynės.

Paėjėjęs dar kokius penkis kilometrus, pamačiau dar didesnę maišalynę: visos miškas dar labiau priverstas visokiosios karo medžiagos. Ir čia Vokiečiai gražiai palaidoti, o bolševikai tebedrįbę sukrūmomis ir tebeputę. Jų kur ne kur vienas-kitas, turbūt koks vyresnysis, tepalaidotas, ir tai labai keistu būdu: stacias sulenkta žemėn ir tiek. Kai kurie, matyt, nelabai giliai tebuvo įleisti žemėn, ir dabar, vėjui nupūsčius viršutinį sluogsnį, šian ir ten kyšojo iš po žemių viršūgalviai, nuogos rankos su sulenktais pirštais ar kuri kita kuno dalis; kiti, matyt, į tokia siaurą duobę buvo suleisti galva žemyn, nes vėjui nuo paviršiaus nupūsčius žemes kyšojo lavonų kojos.

Paplentėje tebedrįbojo dar labai daug civiliais drabužiais (jei šitai vadinti skarmalus kuriais vargšai kaliniai buvo apsilvilkę) apsirėngusių žmonių lavonai. Tai buvo, be abejo, Birželio 25-26 iš Minsko kalėjimo tuo plentu varytų kalinių, kuriuos enkavedistai pakeliui sušaudė, lavonai. Dabar nuo jų jau sklido tiesiog nepakęčiama smarvė. Praėjau ir kelmą ant kurio prieš sušaudomas sėdėjo Juozas Z. Netoliese kelmo tebegulėjo lavonas, bet, kiek aš galėjau spręsti iš drabužių, tai nebuvo Juozo lavonas, nors greičiausia kurio Kauniškio, nes jo galva buvo aprišta balta skepetaitė.

Nuėjęs nuo tos vietos apie dvidešimt kilometrų, priėjau mažą kolhozėlį, kuriame kiek sustojau pailsėti ir vandens atsigerti. Kolhozininkai man papasakojo kad jie netoli nuo čia yra palaidoję apie tris šimtus sušaudytų kalinių. Jiems berankiojant lavonus, vienas žmogus atsigavęs ir jų paprašęs vandens. Kolhozininkai tuoj jį nusigatėję į kolhozą, ir ten tas žmogus prašęs jį paslėpti ir išlaikyti kol ateisianti Vokiečių kariuomenė. Tačiau kolhozininkai, bijodami atsakomybės, pranešę apie jį Minsko policijai. Sekančią dieną atvažiavę milicininkai ir jį sušaudė. Sakęs nelaimingasis jiems ir savo pavardę, bet jie nebegalėję jį atsiminti. Taip pat jis sakęs esąs iš Lietuvos kalėjimo ir buvęs nuteistas mirti. Buvęs jis aukštas, šviešiaplaukis gražus vyras, gerais drabužiais apsilvilkęs.

Atsiveikinau su kolhozininkais ir nuėjau toliau. Netrukus mane privijo viena vidutinio amžiaus moteriškė, grįžianti iš Červenės į Minską. Pasisakė esanti Felerienę. Išsikalbėjom. Pasirodo kad ji dar caro laikais buvo baigus gimnaziją Maskvoje. Jos vyras, inžinierius, buvęs caro armijos karininkas, dirbęs viename metalo fabrike, Maskvoje; jis buvęs nuteistas už sabotazą aštuoneriems metams kalėti, dabar esąs išvežtas į Archangelską. Netekus vyro, nuolatos buvęs enkavedistų persekiojama, ir Maskvoje ilgiau likti jau buvę neįmanoma. Pasiėmus dukrą, ji grįžus į savi gimtąjį Minską, kame gavus pradžios mokytojos vietą.

SIS-TAS APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

— Stefania Felicijevna, — kreipiausi į savo bendraketelę, — kaip manote, ar gali dabar Rusijoje įvykti sukilimas?

— Ne, Joan Jakovlevič, jokių būdu ne. — karštai atsakė Felerienė. — Enkavedistai taip yra įterorizavę visą tautą, taip ją moraliai sunaikinę, kad niekas ne tik jiems pasipriešinti bet net ir pagalvoti apie pasipriešinimą niekuomet nedrįs. Joks sukilimas neįmanomas ir dėlto kad per tuos dvidešimt kelis metus visoje Rusijoje galutinai nusistovėjo ir susicementavo sistema pagal kurią kiekvienas pilietis yra kito piliečio šnipas. Visi kas gyvas vienas, kitą seka. Tokiu būdu kiekvienas yra sekamas, bet kas jį seka, nežino: gal artimiausias draugas, gal brolis, sunas ar net žmona. Kiekvienas sukilimas yra reikalingas šio-kios-tokios organizacijos, bet, esant išvystytai tokiai pasiutusiai sistemai, joks organizavimas neįmanomas: jo-pirmutinis žingsnis būtų tuojau praneštas NKVD ir visos darbas žiauriausiomis represijomis ir žudymais būtų tuojau sutrukdytas. Mat, kiekvienas sekėjas labai dažnai turi teikti "raportus".

— Kaip enkavedistai priverčia jus vienas kitą sekti ir pranešinėti?

— Labai paprastai, Joan Jakovlevič. Aš, sakysim, dirbu mokykloje. Kaip kiekvieną taip

ir mane, vieną gražią dieną pakviečia į NKVD: šito niekas neišvengia. Pradžioje gražiai su manim pakalba, o paskui pasako: "Drauge Feleriene, dabar ir tamsta turėsi truputį patarnauti komunizmo idejai. Tamstai duosime vieną mažą uždavinėlį. Tamsta turėsi stebėti mokytoją, draugą Ivanovą. Kaip reiks su juo kalbėti, mes tamstai vėliau paaiškinsime, kai mums pateiks pirmą pranešimą apie jį. Pranešimuose tamsta pasirašinėk ne Felerienę, bet kokią nors Sinevą". Jei aš mėginčiau atsisakyti tarnauti "idejai", namo, į savo butą, nebegrįžčiau: tuoj būčiau areštuota kaip kontr-revoliucininkė. Taigi nelieka nieko kito kaip priimti pasiūlymą tarnauti "idejai". Mane sekti bus, be abejo, pavesta kokiam nors kitam mokytojui. Jei mėgintum simuliuoti, anksčiau ar vėliau enkavedistai tave įtartų ir kaip ir už atsakymą sekti, tave areštuotų kaip kontr-revoliucininką. Pas jus, Lietuvoje, jie dar nespėjo įvesti tos tvarkos, bet, tikėkit man, po kelių metų ir Lietuvoje jie būtų įvedę tą pačią tvarką kaip visoje Sovietų Rusijoje.

— Stefania Felicijevna, aš dar kalėjime sėdėdamas turėjau žinių kad iš Lietuvos labai daug žmonių į Rusijos gilumą išvežė. Aš jus, Minske budama, nieko apie tai negirdėjote? — klausiu savo smarkios draugės, kuri kuo toliau tuo vis greičiau ir greičiau ima eiti. Net ir aš, vyras budamas, turiu gerokai spausti kad suspėčiau, ir jau net prakaitas mane išpylė.

— Ar jums tai naujiena? Mums ne. Pas mus kelis kartus per metus vis veža ir veža. Musų žmonės su tuo jau taip aspirato kad jį tokius menkniekius kaip išvežimai ir mažiausio dėmesio nebekreipia ir nei kiek del to nesisieloja. Iš čia žmonės veža į Rusijos gilumą, o iš Rusijos gilumos čia atveža. Pagaliau, ar ne visur tas pat? Visur tie patys enkavedistai, visur esi persekiojamas ir visur turi tarnauti "idejai"; antra vertus, niekur nevalia turėti nusavybės, tai ir neprisiriši kaip nors ypatingai į vieną vietą. Kas del iš Lietuvos išvežtų žmonių tai nieko tikslensnio apie juos nežinau. Atsimenu tik kad Maskvos radio labai gyrysi buk iš Lietuvos tiek žmonių norį į Rusiją važiuoti kad net patenkinti visų iškarto nesą galima. Bet laikui bėgant visa, esą, busį galima taip sutvarkyti kad visi norintieji galėsį į Rusiją vykti.

Saulė leidžiantis atėjome į Smilovičių miestelį, kurs yra apie trisdešimtys penki kilometrai nuo Červenės. Čia pat ir labai didelis kolhozas.

Nakvynei sustojome vienoje mokykloje, kurioje radome labai daug į Minską grįžtančių pabėgėlių, mokytojų ir šiaip tarnautojų, beveik išimtinai moterų. Maloni šeimnininkė mokytoja vakarienei mums išvirė arbatos ir didelį puodą bulvių. Bevakarieniaujant, jaukiai sau šnekučiavome. Aš jiems pasakojau apie Lietuvą, o jie man apie Sovietų Rusiją. Nors Lietuvoje, palyginus su tulomis kitomis Vakarų Europos valstybėmis gyvenimo standartas yra palyginamai žemas, mano klausytojams Lietuvos gyvenimo vaizdavimas atrodė kaip pernelyg didelis gyrimasis ir mačiau kad jie labai dažnai neporėjo man tikėti. Patyriau kad pradžios mokytojas Sovietų Rusijoje gauna mėnesiui 350 rublių, o kilogramas sviesto kaštuoja 30 rublių.

— Tiek uždirbant, galima pasivėlyti ir sviesto nusipirkti, — išdidžiai pastebėjo mūsų šeimnininkė.

(Bus daugiau)

•NILIAUS upė Afrikoje neturi jokio upeio įtekancio į ją per paskutinius 1700 mylių jos kelio į jūrą.

MIKALDOS

Karalienės Sabbos
PRANAŠYSTĖS

Įdomios pranašystės senovės laikų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tų knygelių jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. So prisiuntimu tik 30c. Galit prisiųsti pašto ženkleliais. (Vietiniams po 25c.)

Kaina su prisiuntimu 30c.

NAMŲ DAKTARAS

Naudinga knyga kiekvienam turėti namuose, su daugybe receptų ir paaiškinimų apie ligas, slogas, skaudėjimus, katarus, ir tt. 174 puslapių didumo, audimo viršelias.

Kaina su prisiuntimu \$2.00

(Galima prisiųsti pašto ženkleliais)

SAPNININKA

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveikluotas Sapnininkos gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti namuose.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Avenue Cleveland, Oh.

ALGIMANTAS

Dr. Vincas Pietaris

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

— Kad nelotų snukį užrišim. Sunkumui į maišą akmenų pridėsim. Atmink kad viskas dėsni nakties metu, o Vitartas puskvailis, jam įšnekėsi ką tik tai norėsi, įeigu tik tai neprieštaraus.

— Bandykim! — pasidavė ir Bukota. — Nusiseks, ar ne, o jau vis bus juokų.

— Na tai tu gauk maišą, porą nudrėkusių rudinių surask kur nors, akmenų rask ir pagauk tą šunį. O aš eisiu pas Vitartą.

Už valandėlės Virpša šnekėjosi su Vitartu apie tai ką reikia pagaminti laimėjam pabėgimui su Aldona ir kada geriausia būtų bėgti. Ir sutarė kad geriausia būtų bėgti prieš pat švintant. Visi manys kad mergina miega ilgai ir niekas nepasigės, kol nepažiūrės kambarelio. O įeigu ir pažiūrės tai galės pamanyti kad ji išėjo pasivaikščioti. Paskui sutarė kad reikia žirgo ir Aldonai.

— Viena bijau, — baigė Virpša. — Ji tokios minkštos širdies, tokios gailios. Dabar ji sutinka bėgti, o kaip reiks, gali ji apalpti arba ir visai atsisakyti.

— Ką jos tada žiūrėti! Sūrišti ir nešti! — tvirtai nusprendė Vitartas.

— Nešant gali kas pamatyti, — patėmijo Virpša.

— Ar tai dabar del tokių niekų mums išsivadėti visko? Tu ne kvailas vyras, kaip matau. Tu gausi su ja rodos. Rask sau pagalbininkus. Aš už viską atlyginu. Gerai būtų radus porą vyrų palydėti. Visai ak gali atsitikti, gali ir vyti. Tai kad ir tokioje dėjoje būtų kam sulaukyti pasekėjus, kol aš nenubėgsiu gana toli.

O tuo tarpu svotba užė savo žarū. Vieni šoko senuose rumuose su Erdvilo pulku, kiti naujuose su Aldonos pulku. Jauni šoko, seni susidėję gerėjosi ir gėrė minėdami giedrius savo jaunystės dienas.

Aplinkui šokančių pulkų vaikščiojo Vitartas, mandraudamas ir viltaviliškai šypsodamasis prie minties kad rytoj pakels svotką pasiges jaunamartės.

Atėjo pirmi gaidžiai, o trūkšmas ėjo dar vis savo žarū. Artinosi ir antri gaidžiai. Ruškienė senai jau laukė kad svečiai imtų skirstytis gulti, tačiau veltu.

Purijo Virpša į Bukotą:

— O kad juos! Gali jie man visą užmanymą sugadinti.

— Pasakyk Ruškienei kad ji išvaikytų juos gulti. Jau senai laikas! — patarė Bukota.

— Gerai sakai! — sutiko Virpša.

Nelaukdamas nieko daugiau, Virpša pakalbėjo su Ruškienė ir beveik toje akimirkėje pasirodė su ja tarp durų. Ruškienė davė ženklą griekiams ir tarė į arti stovinčius žmones:

— Laikas duoti griekiams pasilsėti. Ak jiems ir rytoj reiks giedti.

Į šeiminkės ženklą nutilo griekikai. Po plačią griedį prasidėjo šukavimai ir išlengvo pradėjo skirstytis jaunieji.

Vitartas, patėmijęs Virpšos apsiėjimą, teikėsi jį pagirti.

— Vyriškai padarei! Mums jau laikas pamanyti apie save. Kaip matau, Aldona labai išmintinga. Ji taip atsargiai elgėsi visą vakarą, kad į mane beveik visai nežiūrėjo. Ženkla vienok ji man davė: mostelėjo ranka.

— Reikėjo su ja dar pasišnekti, — tarė Virpša.

— O kam tai? Tik tai bereikalingai patėmytu kiti ir, gal, dar suprastų. Ji mane ir be pašnekos suprato ir aš ją. Ilgos pašnekos tinka tamsiems Lietuviams. O ji, kaip girdėjau, gimė ir augo Vengrijoje.

Virpša neatsakydamas nieko, nuėjo trūstis. Nors jis viską ir gana atsargiai darė, tačiau jo trusą vis tik patėmijo Ruškienė.

— Ko tu čia jieskai? — užklausė ji vyro.

— Virvės drutos! — atsakė tas, nenorėdamas meluoti, kad tik numalšinti moteriškos akyvumą. Bet ta ar tai iš apsiėjimo, ar tai iš veido suprato kad ne virvė jam rupi. Ir prispyrus kvotė vyrą. Ir nepagyvė užmanymo. Priešingai, kad sustruktų paliepė jį šunį pagauti ir užrakinti kad Virpša nepaimtų.

— Kad jis kvailas tai kvailas, — kalbėjo Ruškienė apie Vitartą, — tačiau pakelti juokams savo namuose aš neleisiu ir jį. Ir man ak jis šiandien pavakare iki gyvosios įgriso, kaukdamas kad aš jam Aldoną duociau, nors aš jam ir sakiau kad merga jo nenori ir eina už kito kurs jai patinka. Bet tai kitas dalykas. Kvailio išminties neišmokins.

Ruškianis išslampė Virpša iš gryčios, jo užmanymas nuėjo perniek. Kerdžius prie paties Virpšos nusususį šunį pasinėręs ant virvutės nuvedė į pašiurę ir užrakino.

— Ar neturi tu kitą kokį nors atliekamą šunį? — užkalbino Virpša kerdžius.

— Šunies taip sakant tai neturiu, bet įeigu tik ką kiaušė tai yra čia viena, stimpani, — atvertė tas, kasydamas pakaušį.

— Tik ir ji! Tik! — sušuko nudžiugęs Virpša, ir apsidairė. Už valandėlės kerdžiaus ir piemenų pagalba įkišo sergančią kiaušę į maišą, uždėjo ją pritaisę vietą ant kuino ir davė gaudą Vitartui kad viskas jau paruošta. Jas jau senai laukė nekantriai.

— Kodel ji taip užrišta? — klausė jaunikius.

— Kitaip gali pamatyti ką nešam.

Taip šnabždėjo vyrai, sėdami ant žirgų anapus sodo. Vitartas vesdamas kuiną už pavadžių jojo priešakiu. Paskui jį jojo Virpša su Bukota.

— Kodel jos žirgas lyg šlubuoja? — klausė vėl Vitartas.

— Jis su šuoliais. Išsykio tokie žirgai lyg šlubuoja, bet kai įsileina tai buna ir visai nežymu. O tokie patvaresni už kitus, — aiškino Virpša.

— Girdėjau apie tai! — pritarė ir Vitartas.

— Aš tyčia tokį parinkau! — gyrėsi Virpša.

Trys vyrai jojo patamsėmis į žiemius, pasukdami keileliu truputį į rytus. Ir vienoje ir kitoje vietoje krestelėjus žirgū, iš maišo girdėjosi kaip ir stenėjimo balsas.

— Dejuoja? — kaip ir klausdamas patėmijo Vitartas.

— Na, kur nedejuos! Apmirus!

Už valandėlės smarkiau krestelėjus, iš maišo atsiliepė garsesnis balsas.

— Lyg taria ką, — patėmijo vėl Vitartas, — tik tai nesuprantamai.

— Vengrijoje ilgai buvo tai gal Vengriškai, nesuprantamai ką taria, — pritarė Virpša.

— Tai ji Vengriškai šneka? — su nėslepiamu nusistebėjimu ir džiaugsmu užklausė Vitartas.

— Beveik tolydžio! — atvertė Virpša.

— O kaip ji ar noriai sutiko bėgti? — pažingėdavo Vitartas, pajojęs varšneles.

— Nelabai!

— Tai judu sustvėrėt ir į šaimą? — ne tai klausdamas, ne tai tvirtindamas pasakė Vitartas.

— Dvieje butume nieko nepadare, reikėjo kviesti į talką dar ir kitus.

— Na, vyrai už tai! — pagyrė Vitartas.

Tuo tarpu pradėjo švisti. Prie brėkstančios šviesos Bukota parodė Virpšai įtartiną maišo galą. Žvilgtelėję vienas į kitą, įdėdus nusišypsojo ir sulaukė žirgus.

— Kas ten? — klausė Vitartas, patėmijęs jų pasielgimą.

— Ugi ten lyg kokie balsai; turbūt vejas.

— Tiesa! — patvirtino ir Vitartas, kuriam iš baimės kad nepasivytų jį, pradėjo dabar jau viskas rodytis.

— Užplak žirgus ir bėgk! — patarė Virpša, — o mudu šoksime atgal, kad sulaukyti pasekėjus.

— Vyruci, neišduokit! Aš judu pinigais užpilsiu.

— Tik tai per musy kunus peržengs!

— užriko Virpša, užplakdamas žirgą ir pasukdamas atgal.

— Na, tegul tave ir aitvarai, su tavo Vengriška kalba, — purijo Bukota, — aš kone prunkstelėjau juokais.

— Tegul tempia, tas Aršienės prielaka, tegul velka sau kiaušę. Gaila tik tai kad negalėjau sumanyti ant greitosios kad jis ją ant pečių temptų, — gailavo Virpša.

Už valandėlės vyrai jau buvo namie

Jau kitame numeryje skaitysite--

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

Šymet sukanka 25 metai nuo garsiųjų 1919 metais įvykusių Lietuvos kovų su Vokiečiais, Bermonininkais, Bolševikais ir Lenkais už savo šalies Nepriklausomybę. Tada, ilgamečių vargų ir priespaudos alinti, carų valdžios slopinti Lietuviai pajėgė atsikvoti sau Laisvę ir Nepriklausomybę — kada jau keturios-penkios gentkartės buvo praėjusios nuo jos praradimo. Pamatysit kaip narsiai Lietuviai kovojo aprašymuose kurie tilps čia tuoj kaip tik ALGIMANTAS išsibaigs.

Ruoškites skaityti Petro Rusecko surinktus padavimus ir žinias apie tai kas dėjosi Lietuvoje 25 metai atgal.

ir kaip niekadėjai atsigulė pramigti nors truputį.

Tuo tarpu pakilo saulė, ir jos spinduliai per Aldonos kambarelio langą nukrito ant merginos veido. Per sapnus tai pasirodė kad jos motina, atėjus su žvake rankoje, taiso jai lovaite, dengia patalais. Ir pasidarė merginai neišpasakytai miela ant širdies ir graudu.

— Kodel tu, mamule, taip ilgai neatėjai pas mane? — užklausė ji. — Aš taip tavęs išsiilgau!

— Cit, dukrele! Dabar aš su tavim, — glostydama ramino ją motina. O motinos veidas buvo lyg panašus į orų Krušviškių Ruškienės veidą.

Saldžiai miegojo Aldona. Saulė jau prašvito. Pabudo Ruškienė ir Danuta, ir pabudusios laukė Aldonos. Laukė jos Erdvilas, laukė giedri diena. Krumuose čiulbėjo paukščiai. Vėjelis naktį beveik užmigus, dabar išlengva siubavo žolynų glėžniais liemenėmis, šiureno nokstančių rūgių varpomis.

Lietuva miegojo dar. Bet ji rengėsi burti stipriose Algimanto, Erdvilo, Skirmunto rankose. Rengėsi burti stipri, gal...

linga... Patys priešai ją pakėlė. Tačiau budo ji ne išsykio... išlengvo ji budo....

GALAS.

Nuo Redakcijos. Šiuomi baigėsi ilga istorinė apysaka ALGIMANTAS, kurios autorius, Dr. Pietaris, taip vaizdžiai perstatė Lietuvą 12-me šimtmečiuje. Jis gyvenimo mūsų laikais, mirė 1902 metais. Jis mylėjo Lietuvą, garbino jos karžygišką praeitį, iš jos ir sau stiprybę sėmė ir per ALGIMANTĄ skleidė tą stiprybę tarpe jaunosios Lietuvos kartos.

Lituviai, kaip matote, gyvena, dirbo kovojo ir laimėjo.

Nuo dabar pereisime, su kitu numeriu, į mūsų laikus, į 25 metus atgal, pamatyti kaip Lietuviai kovojo ir laimėjo pereinamojo Karo metu.

Taip pat, gyvendami mes dabar, antrojo Pasaulinio Karo metu, matydami kad Lietuvą pavergė vėl tie patys Gudai-Rusai, ryžkimes dirbti ir kovoti kad vėl Lietuva būtų išlaisvinta.

Jei dirbsim — kovosim — laimėsime!

Pasinaudokit šia proga per vasarą!

Alpis iki Spalių 1 \$1 duodamas už

Puiki, didelė K. S. KARPIAUS Istorinė Apysaka

288 puslapių didelė knyga, su istoriškais paveikslais.

Popieros viršeliais kaina \$1.50. ... Tvirtais viršeliais, \$2.00.

Atiduodama už \$1.00 (Tvirtais viršeliais 1.50)

Ši istorinė apysaka jums patiks — aprašoma kaip Didis Lietuvos Kunigaikštis Kęstutis pateko kryžiuočių nelaisvėn, kaip jį iš nelaisvės išgelbėjo ALPIS, jaunas sukrėščionintas Lietuvos nelaisvis, kurio priežiūrai Kęstutis buvo pavestas. Ši apysaka plačiai vaizduoja Alpio ir Kęstučio gyvenimą ir karus po to kaip jie sugrįžo į Lietuvą. Alpio meilė, prietikius, ir tt.

DIRVA

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio.

J. A. Urbonas
Dirvos Agentas Dayton
1802 Lamar St. Dayton, O.

J. Žemantauskas
Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Lietuviška
VAISTINĖ

Jonas Zvalskis, Savininkas
Užlaiko visokias naminės ir im-
portuotas gyduoles nuo visokių li-
gų, žaizdų ir kitokių negyvenčių.
Išpildo dakratų receptus atsakan-
čiai. Kreipkitės į savo vienau-
čio vaistinė visokiais reikais.

INTERNATIONAL
PHARMACY
5920 St. Clair Ave. Cleveland
Telefonas ENdicott 8618

'Senų Namų Doktoras'

Pirmutinis Lietuvis
Popieruotojas Clevelande
ISPLYSUSIŲ KAMBARIŲ
TAISYTOJAS

Vincas Debesis
7605 Star Ave. EX. 0417

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITI
(Lait)
7829 Euclid Avenue

The Vogt Electric
Distributing Co.

Atliekame taisymo darbą
... NAMŲ ir AUTO RADIO
Išnuomojame Garsiakalbius
Radio taisymas ir Phono
Kombinacijų specialistai
8830 Euclid Avenue
SW. 1434 (37) GL. 2564

J. BYRNE

PAINTING and PAPERHANGING
Užlaikom pilną pasirinkimą
WAGENMAN MALIAVŲ,
VARNIŠES ir ENAMELS
Sieninių Popierių ir reikmenų
Taipgi Popieruotojam ir
Maliavojam Namus,
Imos klesos darbas. (36)
8903 WADE PARK AVE.

MES MOKAME

GERIAUSIAS KAINAS UŽ
KARUS ir TROKUS
Dodge-Plymouth Factory Dealer
STEUDEL MOTORS
8620 Lorain Ave.
ME 6290

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE
ENDicott 1763

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.
OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreip-
kitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įval-
riuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildy-
mas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALZAMUOTOJAS

Sermonims kambariai duodame vartoti nemokamai

Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vieta

6202-04 SUPERIOR AVE. HENDERSON 9292

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų pa-
tirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale viso-
kios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma
šaukite mus nugu ugniageius (fare-monius).
ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6739

KOMUNISTAI LIKVIDAVĘ PARTIJĄ TUOJ PUOLĖSI UŽVALDYTI IR VA- DOVAUTI DEMOKRATAMS

Wallace Nenominavimas — Jų Pirmutinis Pra-
laimėjimas ir tas Turi Buti Demokratams
Pirmutinė Lekcija apie Komunistus

Cleveland Plain Dealer pada-
rė svarbią pastabą, kad nežiu-
rint Demokratų konvencijoje
Chicagoje nominavimo Prezi-
dento Roosevelt, kurio stip-
riausi rėmėjai rodėsi visoki
kairieji, tie kairieji parodė di-
delio nerimo dėl to kad dabar-
tines vice prezidentas Wallace
neliko nominuotas.

Tie kurie tikisi Amerikoje
socialinės revoliucijos, labiau-
sia apsiyly kad Wallace neno-
minuotas, nesidžiaugdami kad
Roosevelt nominuotas ketvir-
tam terminui.

Plain Dealer primena 1934
metais tulo Dr. Wirt tikrinimą
jog komunistai sulindę į val-
džią po New Deal priedanga,
Rooseveltą laikė kaip Kerens-
kiu, lyginant su Rusų revoliu-
cija, o Stalinas Amerikos revolu-
liucijoje, po Roosevelt'o išver-
tinto, atsirastų per save. Tada
visi iš Dr. Wirt juokėsi ir ne-
pridavė jam reikšmės.

Dabar daroma spėjimas, ar
tik ta pranašystė nebus buvus
teisinga ir ar tik ne Wallace
tikrumoje buvo nužiūrėtas tuo
Stalinu, užimti vietą po Roose-
velto?

Chicagoje, Demokratų kon-
vencijoje, susigrūdę įvairūs
radikalai posėdžių salėje kėlė
bausiaišius lermus, reikalavo
kad Wallace būtų nominuotas,
ir žiauriausia smerkė konvenci-
jos pasielgimą kada vice prezi-
dento vieton tapo nominuotas
Senatorius Truman.

CIO Politiskos Akcijos ko-
mitetas, vadovaujamas Sidney
Hillmano, smarkiausia stėjo už
Wallace, nors jie pirmiau iš-
ėjo už Roosevelt'o nominavimą
4-tam terminui.

Cio prisiplakimas prie De-
mokratų partijos nekurie žino-
vai sako, gali padaryti 1944

metus paskutiniiais šios parti-
jos gyvavimui.

Pietinių valstijų dešinieji i
tokį Sidney Hillmano kišimąsi
kontroliuoti Demokratų parti-
jų pažiūrėjo su panieka. Hill-
man remiamas bolševikų ir ra-
dikalių. Hillmano vadovauja-
mos gaujos, sugabentos kon-
vencijos vieton, sukėlė triukš-
mingą demonstraciją. Tarp tų
trukšmadarių buvo daug jau-
nų sukurstyti fanatikų kurie
dar nėra nei balsuotojai.

Rimtieji Demokratai jaučia
širdgėlą kad jų gerą partiją
pradėjo užvaldyti radikalai.

Tai pirmi ženklai uždarymo
komunistų partijos Amerikoje
— partija dar nespėta užda-
ryti, o komunistai jau pradėjo
savo darbą užvaldyti Demokra-
tų partiją, kam jie buvo išan-
ksto pasirengę, CIO priedanga.

Šių prezidento rinkimų pats
pirmas didžiausias CIO užsi-
mojimas nuėjo niekais. Žiūrė-
sim kas toliau dės ir kaip
nursvirs patys rinkimai Lap-
kričio mėnesį. Susidėjimas su
komunistais ir radikalais gali
Rooseveltui labiausia pakenkt.

Savo keliu, Rooseveltas pa-
siųsdamas Willkie į Rusiją ir
Kiniją sunaikino Willkie pro-
tą pasitaikius mirti, presiden-
tura, ir ten pat pasiųsdamas
Wallace užkarto jam kelią lik-
ti vėl nominuot.

Pranašauja Demokra- tų Partijai Galą

Žymus laikraščio kolumnis-
tas ir uolus Roosevelt'o ir New
Deal gynėjas Jay Franklin, po
Demokratų partijos konvenci-
jos Chicagoje, kur prie Roose-
velto vice prezidento vietai bu-
vo nominuotas Senatorius Tru-

U. S. Kariai Užkandžiauja Kelionėje į Burma

Amerikos karo lauko ambulanco vairuotojai vyksta Bur-
mos frontan. Azijoje, ant plokščio traukinio platformos, ir
valgo pietus. Šie savanoriai tarnauja su Britų ir Indų ka-
riuomenėmis.

man, o dabartinis vice prezi-
dentas Wallace pastumtas į
šalį, dabar pasidarė aimanuo-
toju del Wallace pralaimėji-
mo. Išrodė kad visi, ir Frank-
lin, rėmė Rooseveltą ir jo New
Deal del vieno tikslo — del to
kad Wallace yra vice presiden-
tu. Jay Franklin taip susi-
graužęs del Wallace pralaimėji-
mo kad išrodo jis yra papirk-
to CIO agentu, bet jų tikslai
sutramdyti — Wallace neno-
minuotas vice prezidentu. Del
Roosevelto senumo ir nuovar-
gio del karo, CIO ir kiti Wal-
lace rėmėjai manė, Rooseveltą
rėmė Wallace visu atkak-
tu lieka jų ištikimas, jų rem-
tas ir jų išrinktas žmogus!

Dabar apie Demokratų par-
tiją Jay Franklin nusako šito-
kią liudną pasaką:

„Demokratų partija užai-
gė savo ciklų nuo užmiršto
žmogaus iki Trumano ir ji jau
politiškai mirus. Roosevelt bus
išrinktas, bet Demokratų par-
tiją, kuri jau pradėjo irti nuo
Chicago konvencijos, po rin-
kimų dienos gaus konvulsijas
ir pranyks.

„Nauja partija, kuri bus
partija paprasto žmogaus—iš-
dygs iš abiejų didžiųjų parti-
jų griuvėsių ir susibūdavo sa-
ve pradėdant aplink Wendell
Willkie ir Henry Wallace.

„Friežastis kodel Wallace ne-
buvo nominuotas buvo tai kad
Prezidentas Roosevelt ir par-
tijos vadai tikėjo jog parinki-
mas Wallace į vice presiden-
tus šį Liepos mėnesį pagrei-
tins Demokratų partijos su-
griuvimą pirm rinkimų dienos,
vietoje po to.

„Demokratų delegatai netiki
kad toks smugis CIO (jie sta-
tū rėmė Wallace visu atkak-
lumu) pakenks partijai. Jie
sako kad CIO turės balsuoti už
Rooseveltą vistik ir kareiviai
užjuriuose balsuos už Roose-
veltą del to kad jis sutruškiu-
ti CIO pasikėsinimą užkariau-
ti Demokratų partiją.

Ką Jay Franklin tikrai vadi-
na „paprastu žmogumi“ dabar
dar neaišku. Gal but jis dar
nedrįsta kalbėti atvirai apie
„darbo klesą“, kaip ją savina-
si ir atvirai už ją kalba komu-
nistai.

Demas.

Pilnai Atliktas Suplaidinimas

Trys Amerikos aukštieji karo laivyno vadai apžiūrinėja
griuvėsius Vokiečių arsenalo Cherbourg, kurį patys Vokie-
čiai suplaisino tą miestą palikdami.

LA SCALA OPERA ATVYKS Į CLEVE- LANDĄ SAVAITĘ SPALIŲ 4

Philadelphia La Scala Opera
Company, kurios generaliniu vedėju
yra Francesco Pelosi, pradės ruden-
ninį sezoną šymet Clevelande nuo
Spalių 4 dienos ir baigs Spalių 8,
kaip praneša G. Bernardi, Clevel-
lando impresario. Septynios ope-
ros bus perstatytos Cleveland Pub-
lic Auditoriume.

Gerai įsigyvenus institucija, Phi-
ladelphia La Scala Opera Company
stovi tarp keturių didžiųjų opera-
tinių organizacijų šioje žalyje, ki-
tos trys yra Metropolitan, San
Francisco, ir Chicago trupės.

Philadelphia La Scala per eiles
metų žinoma kaip kompanija pa-
tiekianti pasauliui pasižymėjusius
artistus ir visų mėgiamas operas.
Nekurie artistai iš šios Operos
buvo paimti ir Metropolitan, ir kiti
vėl sugrįžo dainuoti atgal į La
Scala, taip kad iš artistų atžvilgio
ši kompanija yra gerai žinoma.

Kaipo pavyzdys, štai nekurie žy-
mesni asmenys kurie dalyvaus Cle-
velando Rudens Operos Festivalė:
Bruna Castagna, gal but išy-
miausia šio periodo kontralto; Zin-
ka Milanov, Jugoslavė dramatiška
soprano; Hilde Reggiani, viena iš
pirmiečių coloratura soprano; El-
da Ercole, žymi dramatiška sopra-
no; ir vienatinis nepalyginamas te-
noras, Giovanni Martinelli.

Prie jų dalyvaus, eile kitų žymių
artistų parinkti iš įvairių tautų.

Clevelande bus perstatyta šios
populiarios operos:
Spalių 4 — TOSCA.
Spalių 5 — LA TRAVIATA.
Spalių 6 — IL TROVATORE.
Spalių 7 — LA BOHEME.
Spalių 7 vakare — AIDA.
Sekmadienį po pietų — CAVAL-
IERIA RUSTICANA ir PAGLIAC-
CI.

Sekmadienį vakare, Spalių 8 —
LUCIA di LAMMERMOOR.
•MOTERŲ skaičius dirban-
čių Clevelando karo indus-
trijoje siekia jau 100,000, kaip
skelbia Karo Darbo Jėgų ko-
misija.

Betgi darbo jėgų vis dar
truksta nekurios karo dirb-
tuvėms, ir jeigu nebus gauta
daugiau darbininkų, gali suma-
žėti gamyba. Fisher lėktuvų
dirbtuvėje kur gaminama di-
dieji B-29 karo lėktuvai, sako
būtinai reikia daugiau darbi-
ninkų, nes darbas pradės pasi-
lkti užpakalyje.

Skalbių Mašinų Taisyimas

Visas darbas garantuotas.
PERKAM SENAS SKALBIA-
MAS MASINAS NEŽURINT
JŲ AMŽIAUS IR STOVIO.

HE. 845

Iaukit po 6:00 vakaro. (34)

MARGUTIS

kaitykit „Margutį“, konp.
A. Vanagaičio leidžiamą mu-
zikos ir juokų žurnalą. Ei-
na du kartu į mėnesį. Kain-
netams \$2. Pristyskit 10c
isto ženklais, gausit viena
umėrį pamatymui.

„MARGUTIS“

6765 So. Western Av.
Chicago, Ill.

Indijonų Arbatžolės

Stebėtina! gelbsti nuo prasto vi-
dučių virškinimo, užtiptijimo, vi-
dučių kataro, kepenų sustingimo,
taiso nešvarų kraujo, odos ligas,
inkstų negalavimą ir moterų bėdas.

Kaip pagaminti: Pusė kvortos
verdantio vandens, įdėk pusę puo-
delio arbatžolių. Kai ataus, nukosk,
įdėk medaus, ar cukraus ir laikyk
šaltai.

Kaip vartoti. Pradėk imti nuo
mažo stikluo iki karos puodelio
kas rytas prieš valgymą ir vakare
einant gulėti, du kartus į dieną.

Perkant žalių nšinių visada pra-
syk FLORAL HERBS, o gausi ge-
rinusį.

Kaina 50c—3 bakasai už \$1.00.

Pasargai: Su orderiu malonėkit
siųsti ie cinigas, kitaip orderiai ne-
bus išpildomi. (33)

J. SKINDER

923 W. 34th St. Chicago, Ill.

Expert Phono Radio Service

Taisyimo darbas visokių išdirbimų
ir modelių. Greitas ir geras
patarnavimas
7313 Wade Park Ave.
HE. 2579

HANDY BEVERAGE STORE

6613 Hough Avenue
Visoki VYNAI, ALUS
ir POP išsinešti.
Phone EXpress 3354
Atidara nuo 12 diena iki vidurnakčio

FARMERS POULTRY MARKET

Paukštiena visokiems reikalsams:
VISTOS, ANTYS, ŽASYS, INDIKAI, ir KIAUSINIAI.
Pirauki vieta Lietuviams. Užkvičiame visus.
Farmers Superior ir 43 Street
ENdicott 5025

PER TVORĄ PASIZVALGIUS

BOLŠEVIKŲ Vilnis komen-
tuodama apie tarybininkų de-
legacijos vykimą į Washing-
toną Lietuvos reikalais daro
spėjimus bene tarp Grigaičio ir
Šimučio (cičilikų ir katalikų)
kilo nesupratimai kad Drau-
gas, šimučio organas, apie tą
delegaciją Washingtone nei gu-
gu.

Vilnis daro spėjimą: „Ar
jau susipešė?“ ir išvedžioja:
„Vienas iš dviejų—ar men-
ševikų medaus mėnesis su ku-
nigais pasibaigė ir jiems sker-
sai kelią perbėgo juoda katė.
ar įvyko kas nors tokio kito,
ar ką galima tik spekuliuo-
ti“.

Kam dar spekuliuoti: juk
kaip Stalinas „gražino“ Sovie-
tijoje religijos laisvę, Vilnis
nakartotina! Šukė-graudeno
katalikus kad jie jau drąsiai
gali į komunistus draugingai
atsinešti, pagaliaus ir Draugas
pradėjo rašyti apie galimybes
su komunistais susitarti — ir
Vilnius troškimas patraukti
katalikus „prie savęs“ darosi
tikru faktu.

Kur dabar dės Grigaitis?
Nabagas, turės antrą „bendra
frontą“ su Pruseika daryti...

CICILIKŲ papa sako, Prezi-
dentas Roosevelt siuntė svei-
kinimą Lenkų kongresui Bu-
falo, tai kodel barti tarybinin-
kus už pasveikinimą Lenkų ir
prašymą kad padėtų išvien
Lietuvoje ir Lenkijoje demo-
kratiją įvykdyti.

Jis taip šneka lyg nematy-
damas skirtumo tarp Lenkų
atsinešimo į Ameriką kurioje
jie laisvai gyvena, ir į Lietu-
vą, kurią nori pavergti.

Roosevelt pasveikino, savo
rinkimams balsų įieškodamas.
Jei tarybininkai taip pat me-
džioja tarp Lenkų balsų už de-
mokratiją tai skaudžiai apsi-
riks, delto kad Lenkai nemori
Lietuvos matyti laisvos, jie da-
ro visokias pinkle kad Lietu-
viai „nusicaustu“ už prisidė-
jimą prie Lenkijos.

Toliau, Rooseveltas sveikina
ir Stalina. Tai ir tarybinin-
kams laikas pradėti siųsti Sta-
linui pasveikinimą, ypač dar
kada raudonoji „išlaisvinimo“
armija užėmė Kauną.

Tautininkai dabar tikrai jo-
kio „fašizmo“ Kaune nesugrą-
žins.

BOLŠEVIKŲ spauda džiaug-
smingai rašo:

„Vilnius Amžinai Pasiliks
Laisvos Lietuvos Respubli-
kos Sostine.“

Tik kažin kaip ilgas bus tas
Stalino „amžius“, per kurį jis
Vilniu laikys Lietuvos sostine.
Juk Vilnius paties Stalino lo-
pom pažadėtas Lenkams.

KAS platina Dirvą — tas
platina apšvieta.

PRANEŠKIT

Savo Antrašo Permaina

Euomet rengiatės persikelti
kitur gyventi, praneškit sa-
vo naują antrašą Dirvos Ad-
ministracijai, ne paštu, nes
paštas nesius jums Dirvos į
naują vietą jeigu neprimoi-
kėsit. Parašykite mums už
1c atvirutę prieš persikeli-
mą į kitą vietą gyventi. —
Dirva Cleveland 3, O.

MES DUODAM IR ISKEICIAM EAGLE STAMPS

THE MAY COMPANY'S

Vėsiame Basemente

Dabar pats laikas nusipirkti sau

Blanketus

„Beacon“ 25% Vilnos
„Swanglo“ Blanketai

Vienodų spalvų žaltos, mē-
lynos, rusvos ir cedro, 50%
vatos, 25% rayon ir 25%
vilnos—su rayon satino ap-
vadais. Mierą 72x85.
Po \$5.98.

„Cannon“ 50% Vilnos
Blanketai

Plačią rayon satino apva-
du. Vienodų spalvų režinės,
mėlynos, žaltos, rusvos ir
cedro rožės. Mieros 72x84.
50% vatos, 50% vilnos.
Po \$5.98.

5.98

25% Vilnos Languoti
Blanketai

Žaltos, režinės, mėlynos ir
cedro spalvos. 25% vilnos,
75% vatos. Pera \$5.98.

The May Co's Basement

Naudoki Musų Palaikymo Planą

Depozitas Palaikys Jusų Blanketų taip vadiganame
Will Call iki išsimokėsit po dalį ir atsiimsit laikų.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Festivalis Naujoje Parapijoje šį Sekmadienį Bažnyčios Fondui

Šį sekmadienį, Rugp. 6 d., NPPŠv. parapijos sode atsisbus didelis festivalis, naujos bažnyčios statymo fondo naudai. Užkvičiami visi Clevelando ir apylinkių lietuviai į šią smagią pramogą, praleisti popietį su savo draugais ir pažįstamais. Įžanga tik 35c ir bus duodama dovanos prie įžangos.

Naujos bažnyčios fondas auga gana paskeningai, ir šiuo savo atsilankymu kiekvienas prisidėdamas žymiai šį fondą padidina. Įžanga tik 35c ir bus duodama dovanos prie įžangos.

Svečiavimaisi

Pereitą sekmadienį Akroniečiai turėjo svečių iš Clevelando: Jonas ir Ona Ramanauskai, Mr. ir Mrs. Lesnikai ir Marge Selius; Lesnikų automobilu nuvažiuo į Akroną pas savo draugus pasisvečiuoti ir pasimatyti. Mat, pasitaikė Jono Ramanausko atostogos, kurias jis savo kaipa Cleveland Transit tarnautojas.

Svečius gražiai priėmė su pietumis p. Pušiai savo namuose, o vakarienei pasikvietė p. Bakalai. Kartu su jais dalyvavo ir Akroniečiai Ambrasi.

Linksmi praleidę dieną su Akroniečiais, mūsų Clevelandiečiai grįžo atgal.

Kitip negalėdami atsidėkoti vaišingiems Akroniečiams už jų nuoširdų draugingumą, parvažiuo Clevelandiečiai reikšima savo padėką per Dirva ir tikisi netrukus vėl su jais pasimatyti, bet norėtu kad jie atvažiuotų į Clevelandą.

Josephine Ramanauskas su France Balukite buvo nuvažiuo į Pittsburghą pavišėti pas Balukienės gimines.

Lillian Ramanauskas su savo darbo draugėmis praleido smagią atostogą Chippewa Lake Parke.

Charles Bills, ilgametis Dirvos skaitytojas, išvyko į Du Bois, Pa., pas savo seserį pavišėti. Nuvežė jai dovanų knygą "Timeless Lithuania".

EE MIRČIŲ VIRS 30 DIENŲ

Trafiko nelaimės Clevelande per virš mėnesį laiko ištisai iki šios savaitės neturėjo nei vienos mirtinos. Taip iki šiol šymet užmuštų skaičius stovi 45, pernai buvo 57 per tiek pat laiko.

MAŽAI NAUJŲ ADVOKATŲ

Del karo nukentėję viskas—net ir advokatų profesija. Paveizdan, šiomis dienomis išlikę Ohio valstijos kvotimus 53 advokatai, 22 iš jų Clevelandiečiai. Advokato kvotimams radosi tik 61 asmenys; tai antras mažiausias skaičius ilgy metų bėgyje. Paveizdan, Birželio mėnesį 1939 metais kvotimus Columbus mieste laikė net 852 Ohio advokatai.

•NELAIMĖS darbuose Clevelande per Balandžio, Gegužės ir Birželio mėnesius šymet buvo 7, pernai 6. Netekimas piršto ar daugiau pernai buvo 45 ir šymet tiek per tą bertainį.

Užkvičiamas į Kortavimą Vakarą Kareivių Motinų Naudai

Nesant dabar kur išvažiuoti į piknikus, smagiausia sueiga bus kito šeštadienio vakare, Onos Pečkaitienės sode, 6028 Superior ave., LVS 1-mo skyriaus rengiamame kortavimo vakare. Šio kortavimo pelnas skiriamas kelionei Clevelandiečių Lietuvių kareivių motinų į Washingtoną su petijomis už Lietuvos laisvę.

Tikėtus galime gauti išanksto, Dirvoje ir pas komisijos narius, po 50c. Bus duodama užkandis, dovanos, ir bus visokių išsigėrimų.

Atminkit, tai bus šeštadienio vakare, Rugp. 12, nuo 8 val. Komisija.

•OHIO Valstijos izde pradžioje šių metų buvo apie 132 milijonai dolarių. Izdas išaugo del to kad karo metu negalima išleisti pinigų naujų kelių, tiltų ir šiaip valstijos statybai.

DINGO

Ona Baltrukonienė gavo žinią iš Karo vadovybės kad jos sunus Vincas dingo be žinios po musio Prancuzijoje. Linkėtina kad atsirastų sveikas.

•LIEPOS mėnesį Clevelande ir karo darbus paimita apie 5,000 darbininkų daugiau.

Žinios iš 140 dirbtuvių parodo kad jose bendrai Liepos 1 buvo 225,004 darbininkų, Birželio 1 — 221,703 darbininkų. Kitos kompanijos kurios raportų neteikia užlaiko dar apie 100,000 darbininkų.

Su Rugpjūčio 1 d. Clevelande dar labiau suvaržoma darbininkų samdymas į darbus. Darbininkai turės būti gaunami per valdišką samdymo biurą, o ne primami kurie ateina tiesiog į dirbtuves.

APSIVEDA

Povilo ir Adelės Armulevičių dukterė Giedrutė išteka už William Nichols. Šlubas atsisu šeštadienį, Rugp. 5, nuo 12:00 val. diena, Old Stone Church, ant Public Square. Jaunieji pasiryžę išvažiuoti į Kanadą praleisti savo "honey moon". Sugrįžę apsigyvens su sesere Biruta, 13308 Benwood ave.

•NUSIZUDĖ. Liepos 29,

5 val. po pietų, nuo naujo didžiojo Main Avenue tilto nužijo ir užsimušė Theo. Uebbing, 49 m. amžiaus, iš Bay Village. Jis buvo tėvas 4 vaikų, kurių vienas jau tarnauja prekiname karo laivyne. Jis turėjęs nervų suirimą ir del nesveikatos nedirbo.

•ANGLIES padėtis šymet nebus tokia kritiška kaip perėitą žiemą, skelbia Mayoras Lausche, po anglies pardavėjų susirinkimo, atlaikyto šiomis dienomis, aptarimui ir apsirūpinimui anglimi ateinančiai žiemai. Anglies visi galės gauti 90 nuoš. savo normalio suvartojimo.

Bet pataria šeimoms pirktis anglį dabar, anksčiau negu užklups šalčiai.

•SPROGIMAS. Liepos 27 ištiko didelis sproginas National Smelting Co., prie E. 140 gatvės, kur sunaikinta daug magnesiumo, nuostolių padaryta už apie \$500,000.

KARŠČIAI

Pereita savaitę orui kiek atvėsus diena-kita, šią savaitę vėl prasidėjo rekordiniai karščiai, temperatūra viršija 90 ir 95 laipsnius.

Mayoras Sudraudė Dažytojų Uniją

Po meto-kito ramumo, Clevelande vėl prasidėjo darymas naujai nudažytų namų, kur savininkas pats atliko dažymo darbą.

May. Lausche sušaukė paribos atstovus ir pareiškė jog toki dalykai nebus toleruojami bus toleruojama tokia padėtis ir kad namo savininkas kuris pats atliks savo namo dažymo darbą neturi būti verčiamas išsiimti Dažytojų Unijos leidimą. Jeigu Dažytojų Unija nori pasirodyti kad ji yra švari, kad jos nariai neužpuldinys ir nesudarys naujai nudažytų namų, turi panaikinti tų leidimų biznį visiškai.

Pasitarime su mayoru, vienas unijos atstovas pasakė jog nėra reikalinga namų savininkui imti unijos leidimas dažyti namo savo namo, bet leidimai išduodami "tik tai kad namų savininkas jaustųsi ramus". Betgi, tai yra prisiapžinimas iš unijos vadų pusės kad namų savininkas turi bijoti dažyti pats savo namą jeigu pirmiau nesusisieks su unija.

SUSIRINKIMAS

Mažų namų savininkų susirinkimas bus laikomas Rugpjūčio 9, nuo 8 val. vakare, Lietuvių salėje. Visi nariai yra prašomi dalyvauti, nes yra svarbių reikalų ir paaiškinimų pačių namų savininkų naudai. Kviečia Valdyba.

SERGA. Margaret Patravienė, p. Armulevičienės sesuo, turėjo operaciją Polyclinic ligoninėje. Dabar taisosi.

10 METŲ

Petras ir Alvin Salasevičiūtė Luizai Liepos 29 d. minėjo savo 10 metų vedybų sukaktuves. Jie yra žinomi Lietuvių mėgėjai artistai, ir dabar augina dukrelę, kuri taip pat yra kelis kartus pasirodžius scenoje.

PETICIJŲ PLATINIMAS

Alekas Banys atsilankė katalikiškame John Carroll Universitete su Lietuvos petijomis; įstaigos vedėjas jį gražiai priėmė ir pasiėmė blankų del kelių simtų parašų, žadėjo jas išpildyti ir grąžinti.

Ta įstaiga taipgi norėjo gauti savo knygynui "Timeless Lithuania", ką LVS centras sutiko padovanoti.

A. Banys taip pat applanė pereitą savaitę daugiau katalikiškų įstaigų ir vienuolynų ir ten mielai priėmė peticijų blankus ir išpildė jas gražina.

Be to A. Banys nesiliauja rinkęs parašus pavieniai, ir jis jau kalba apie surinkimą nemažiau 10,000 parašų viename tik Clevelande.

•KARO reikmenų dirbtuvės Clevelande gavo Karo Darbo įgyų komisijos sutikimą imti į darbą darbininkus atėjusius į pačią dirbtuvę darbo įieškoti, nors nustatymas yra darbininkus samdyti per U. S. Employment Service biurą.

•OHIO valstijoje Liepos pabaigoje infantile paralizmą sirgo 66 asmenys, kas yra palyginamai daug, nes per pirmus 7 mėnesius 1943 metais tokių sirgimų buvo tik 15.

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvių salę pasiūlyti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios sueigos atsisbuna kiekviena vakara, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvių salę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lietuvių salę.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

WORLD IN REVIEW

By Maj. Gen. David Prescott Barrows

(The Detroit Times, July 22, 1944)

The Hindenburg-Ludendorff Line of 1915, which sufficed to protect German gains against Russia until the end of 1918, has been quickly abandoned by the Germans in the face of the present driving attack of the Red armies in Poland. There are five small countries affected by recent Russian success. They are the countries of the Finns, lying north of the Gulf of Finland, the Estonians, south of the Gulf, the Latvians, the Lithuanians and finally the Germans of East Prussia.

None of the first four are Russian; neither are they Slavic peoples related to the Russians, like the Poles, the Czechs, the Yugoslavs and the Bulgarians.

Neither are they Germanic or Teutonic.

They are what are left of races pushed out of central Europe against the Baltic coast in times that predate written history.

In the eighteenth century they were conquered by the czars and annexed to the Russian Empire.

Before the first World War ended the revolution in Russia early in 1917 proclaimed the autonomy of these peoples, and with Russian acquiescence, they were recognized as independent republics by the treaties of 1919.

During the period from 1919 to 1939 all made definite progress. They prospered to such a degree that their well being, as noted by travelers, contrasted favorably with the conditions in Soviet Russia, adjacent to them.

In the reconstruction of their economical and political life, in many cases they were led by natives who had had a residence in the United States and whose theories of living had been built upon American standards.

It is Stalin's ambition to re-establish the empire of the czars as it existed at its heights of extent and power. To this end, in the alliance between Stalin and Hitler in 1939, there were secret agreements that the German assault upon Poland would be accompanied by a Russian invasion of eastern Poland and a Russian reconquest of the Baltic states.

So thoroughly was this agreed upon that when the German and Russian armies had crushed Polish resistance, and the republics south of the Gulf of Finland had been conquered by Russia, Hitler evacuated the German elements from these countries and settled them upon the lands wrested from the Poles.

Stalin then attacked Finland and, after a very bloody defense, the Finns were forced to yield parts of their territory, including the port of Viipuri.

The situation changed sensationally again when German armies occupied the Baltic states.

The reverses which the German armies are now suffering on all

fronts give Stalin the opportunity to regain all of this territory.

If the Russian strategy were purely military it would contribute notably to the winning of this war and the possible establishment of an enduring peace.

However, Stalin's admitted plan to annex these independent peoples certainly conflicts with the American conviction that well-behaved states, even though small, have the right to national independence.

It destroys the possibility of a just peace for which we are giving so many American lives.

THE PERISCOPE

By SARUNAS.

THE RUSSIAN armies have gone deep into Lithuania and wrestled hundreds of settlements and dozens of towns from the hated Nazi occupation. As yet, no reliable news has come as to the reception the Russians received from the occupied Lithuanians. The Russians were viewed with suspicion, since the liberation they were to bring was suspected not to be the real liberty for which Lithuanians, like every other of the United Nations, yearn. The Lithuanians feared that the Russian occupation would be more totalitarian than the Nazi. However, the Russian who promise "liberty and democracy" to Poland may decide to give a like liberty and democracy to the Baltic nations. We'll see.

The LITHUANIAN Minister in Washington, however, became worried, and visited the State Department to get reassurance that the high aims of the United Nations are still high. A delegation of Lithuanian Americans also called at the White House and Department of State. Among them was a member of the Maryland legislature, Attorney Nadas Rastenis, of Baltimore, Md. The result of these visits are unknown. The State Department, probably, will want to wait the end of the war before settling anything in the Baltic. The Russians, in the meantime, may accomplish a fait accompli.

THE LATVIAN Minister in Washington lost no time in communicating to the State Department a statement by the underground Latvian Social Democratic party charging that Soviet Russia has established an unlawful dictatorship in Latvia (in 1940). The Minister proposed a post-war confederation of the Baltic nations independent of the Soviet Union.

The Latvian Social Democrats, according to the statement, desired to collaborate with the Soviet re-

BROTHERS CAFE

LIETUVISKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS. VYNAS

Užkvičiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

REIKALINGA

MOTERYS

JANITRESSES

PILNAM LAIKUI

5:10 po pietų iki 1:40 ryto

šešias naktis Savaitėje

Vidurmiestyje

750 Huron Rd.

arba

700 Prospect Ave.

ALGA \$31.20 SAVAITEI

Jei dabar dirbat Karo darbą

nesikreipkit čia.

Reikalingas pilietybės

įrodymas.

EMPLOYMENT OFFICE

ATDARAS

8 ryto iki 5 po p. kasdien

išskyrus sekmdienius.

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Room 901

AMERICAN HEROES

BY LEFF

Pfc. William C. Kelly, of Silver Spring, Maryland, was on observation post duty for his front line regiment in Italy. He spotted German mortar and machine gun emplacements, reporting to artillery observer to direct fire. Hastily he advised the CP with compass directions in place of artillery technical data. A third round hit squarely on the enemy. We must buy War Bonds and hold 'em with the same constant eye on the enemy.

U. S. Treasury Department

gime and desired to see a good neighbor policy between the Baltic States and Russia. However, the 1940 "elections", on which the Russians base their "legal" right to Sovietize Lithuania, Latvia and Estonia, are nothing but "a brutal falsification" of the will of the inhabitants of those countries. The Lithuanian and Estonian Social Democrats have concurred in the statement of the Latvian comraded.

AMONG the three women appointed immigrant inspectors at Detroit, Mich., one is the Lithuanian girl, Anna Stankus, whose two brothers are in the armed forces. Miss Stankus was chosen from among more than 500 candidates.

THE APRIL-MAY issue of the Lithuanian Bulletin has just appeared and contains an interesting article, "The Economic Review of Lithuania Between Two Wars", by A. Simutis, author of "The Economic Reconstruction of Lithuania after 1918". The other article is by Col. K. Grinius and deals with "Soviet Propaganda and Truth".

Once in a while a "letter" signed by some well known Lithuanian (deported to Russia) appears in the London or New York Press. Col. Grinius states that such letters are pure fakes, since a knowledge of the persons purporting to have signed them discloses they do not subscribe to the sentiment expressed in the letters. The conclusion is inevitable that these letters are manufactured by the Communist propaganda office.

THE LITHUANIAN BULLETIN gave its readers the first part of a pamphlet, "The Situation of the Church and Religious Practices in Lithuania" (36 pages). This first part deals with the Soviet activities in the sphere of religion in Lithuania. The second part will deal with Nazi activities.

IN THE TRAGIC circus fire at Hartford, Conn., several Lithuanians lost their lives. One was the wife of the local Lithuanian American Legion Post, Mrs. Dilius. Besides her, K. Tamulionis, Mrs. K. Vincius and her 8-year old niece were burned to death.

THROUGH the efforts of Mrs. Wilkas of Detroit, the local Catholic bishop and over 120 ministers of various faiths have signed the petition to the White House to further the restoration of independent Lithuania after the war.

Reeling out wire from an RL 31, in the steaming jungles of New Georgia—rain, insects and the everlasting muck. The jungle is definitely Jap infested as well, but your War Bonds can be a mighty effective Jap insecticide. Buy them and hold 'em!

U. S. Treasury Department

Signal Corps Photo

The situation changed sensationally again when German armies occupied the Baltic states.

The reverses which the German armies are now suffering on all

fronts give Stalin the opportunity to regain all of this territory.

If the Russian strategy were purely military it would contribute notably to the winning of this war and the possible establishment of an enduring peace.

However, Stalin's admitted plan to annex these independent peoples certainly conflicts with the American conviction that well-behaved states, even though small, have the right to national independence.

It destroys the possibility of a just peace for which we are giving so many American lives.

THE RUSSIAN armies have gone deep into Lithuania and wrestled hundreds of settlements and dozens of towns from the hated Nazi occupation.

As yet, no reliable news has come as to the reception the Russians received from the occupied Lithuanians.

The Russians were viewed with suspicion, since the liberation they were to bring was suspected not to be the real liberty for which Lithuanians, like every other of the United Nations, yearn.

The Lithuanians feared that the Russian occupation would be more totalitarian than the Nazi.

However, the Russian who promise "liberty and democracy" to Poland may decide to give a like liberty and democracy to the Baltic nations.

We'll see.

The LITHUANIAN Minister in Washington, however, became worried, and visited the State Department to get reassurance that the high aims of the United Nations are still high.

A delegation of Lithuanian Americans also called at the White House and Department of State.

Among them was a member of the Maryland legislature, Attorney Nadas Rastenis, of Baltimore, Md.

The result of these visits are unknown.

The State Department, probably, will want to wait the end of the war before settling anything in the Baltic.

The Russians, in the meantime, may accomplish a fait accompli.

THE LATVIAN Minister in Washington lost no time in communicating to the State Department a statement by the underground Latvian Social Democratic party charging that Soviet Russia has established an unlawful dictatorship in Latvia (in 1940).

The Minister proposed a post-war confederation of the Baltic nations independent of the Soviet Union.

The Latvian Social Democrats, according to the statement, desired to collaborate with the Soviet re-

NELAUKIT — TAIŠYKIT DABAR

Tikros MONCRIEF Taisymo Dalys

DABAR Gaunamos

Kreipkitės į MONCRIEF Pardavėją

The Henry Furnace Co. Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.

Medina, O.